

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 35 (659)

TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — rugpjūčio (August) mėn. 30 d.

Kaina 10¢

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.
SAVAITRASTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Pastangos laimi

Laisvojo pasaulio ir pavergtos Lietuvos tautiečiai pradžiugo faktui, kad uabartinė premjero J. Diefenbakerio vyriausybė pilnai pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsultus kaip pilnateises institucijas, atstovaujančias saviem kraštams. Tai pabrėžtinis faktas po 22 okupacijos metų, po tokių stiprių rusų pastangų visiškai išstumti Pabaltijo valstybes iš tarptautinio gyvenimo. Neviena valstybė, pabūgusi sovietų spaudimu bei grasinimo, likvidavo Lietuvos atstovybes ir net jų nuosavybes perdavė sovietams. Kanados gi vyriausybė, turėdama savo krašte ne paslūptinys, o tikslai konsultus, padarė priešingą žingsnį. Jos premjeras nepabūgo tarti atviro žodžio Jungtinėse Tautose pavergtiems sovietams, nepabūgo ir konkreta žingsniu jiems paremti — pavergtųjų valstybių konsultų pilno pripažinimo. Tai stipri moralinė parama pavergtųjų frontui, kuris pastaraisiais metais buvo liudininku nevieno pavergtųjų fronto laimejimo. Nevienas politikas tarptautiniame forume reikė simpatijas sovietinei politikai, o pavergtuosius pabaltiečius ignoravo. Mat, jų politika moralės nepaiso, o tik siekia egoistinio intereso. Jie dar ir šiandien "vaduoja" Amerikos "pavergtuosius", o pabaltiečius jau laiko "išlaisvintais". Tokių politikų ir tokios politikos akivaizdoje mums svarbus kiekvieno krašto draugiškas mostas. Ateities istorija galės konstatuoti platų moralės bankrotą tarptautiniame gyvenime ir kartu išskirti šviesias asmenybes, kurios sugebėjo atsispirti sovietiniam farizėjumui. Laisvės kovų atomazgoje nukris visos kaukės, visos pavergtųjų machinacijos ir iškilis kaip riteriai tie, kurie nepabūgo pakelti rankos sunkiaisiais momentais prieš tarptautinį vergijos sąmokslą, laidojantį mažasias valstybes ir žmones, sovietiniame kapinyne.

Žvelgdami į Kanados vyriausybės reikšmingą mostą pavergtiesiems kraštams, turime žvelgti ir į save. Dažnai mes numojame ranką į pastangas, kurių reikalauja gyvenimas užsieniuose, manydami, kad jos bereikšmės. Tai nėra rytingosios laikysenos ženklas. Mūsų pastangos, ir tai suderintos, tebėra reikšmingos. Tai rodo ir sovietinė spauda ir esamoji patirtis. Sovietai plaka tuos asmenis ir veiksmus, kurie nesibijo pastangų pavergtųjų bylai judinti. Vakaruose matome visą eilę asmenų, prasiveržiančių iki politinių viršūnių. Ten jie patiria, kad pabaltiečių ateivių svoris nėra jau toks bereikšmis, kad jų suderintas balsas yra klausomas ir paisyamas. Pvz. kad ir konsulatų reikalas. Jų pripažinimas neatirsdavo savaime. Reikėjo prieiti prie Kanados valdanciujų viršūnių ir ten laimėti. Dėkui Dievui, kad dar turime asmenų, kurie nenugrimsta asmeninių reikalų rate ir sugeba dalyvauti nievien savo kiemo, bet ir kanadiečių bei amerikiečių gyvenime. Dalyvavimas mums palankių partijų veikloje, kaip patirtis rodo, gali Lietuvos bylai puikiai pasitarnauti. Tai ir čia reikėtų įiekti tradicinį lietuvių nerangumą ir gyviau pajudėti. O to nerangumo ar perdėto atsargumo matyti netikėtai mūsų eilinėse gretose, bet ir diplomatinėse viršūnėse. Nekartą šio laikraščio puslapiuose buvo reikšta nuomonė, kad pvz. per daug ilgai buvo nudelstas Lietuvos konsulo paskyrimas Kanadai po a.a. min. Vyt. Gylio mirties. Kai mirė gen. garbės konsulas plk. Grant-Suttie 1949 m. gegužės 24 d., naujojo gen. konsulo paskyrimas teutruko 6 mėn. — jau tu pačių metų gruodžio 1 d. buvo paskirtas min. Vyt. Gylys. Bet kai mirė pastarasis 1959 m. birželio 4 d., naujojo konsulo reikėjo laukti netoli trejų metų! Visuomenė emė nerimti ir manyti, kad nebebus paskyrimo. Mes nežinome, kurios priežastys pavojingai nuvilkindo visą reikalą; viena tik aišku, kad tai nebuvo Kanados vyriausybė.

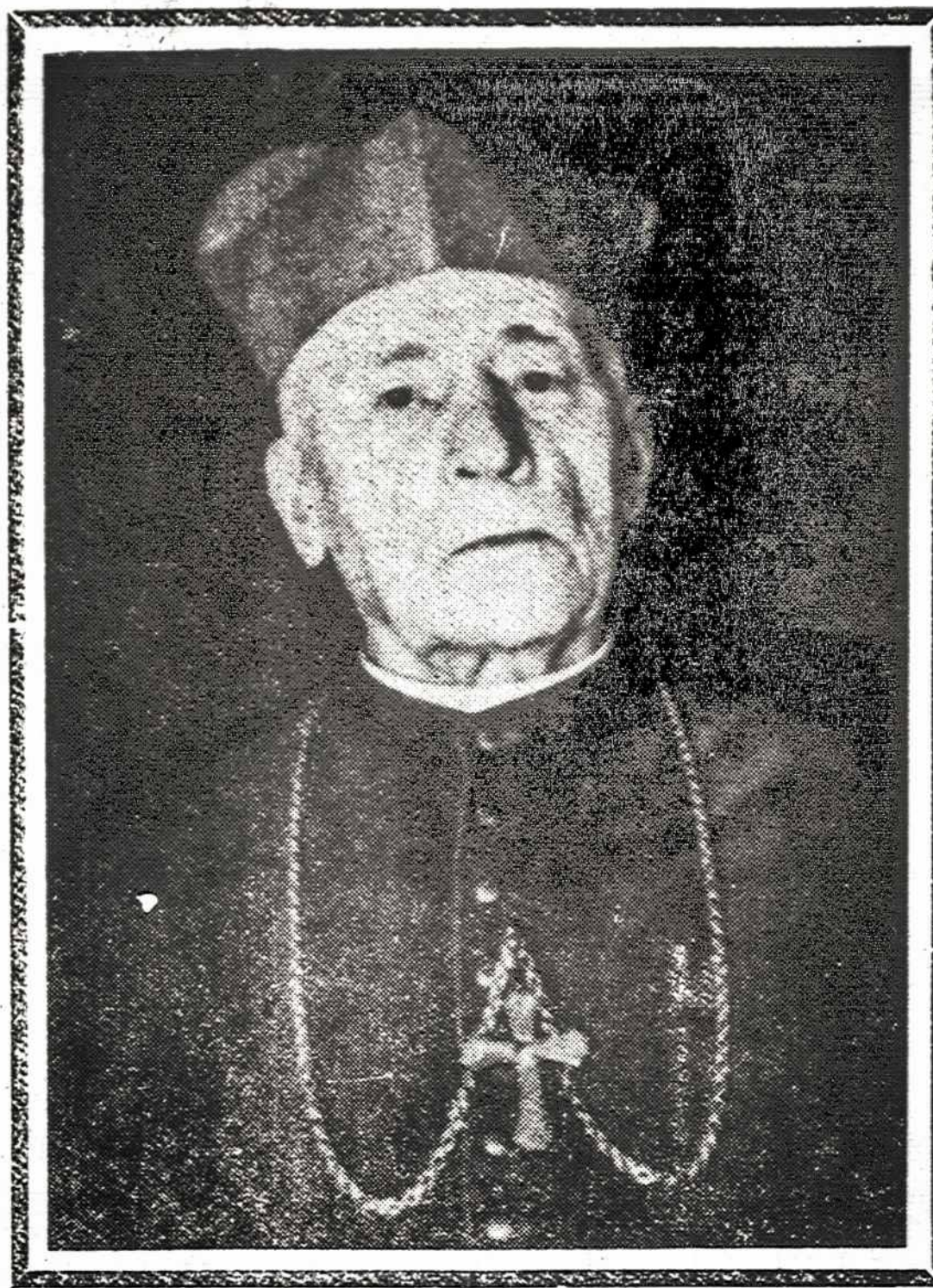
Dabartinis Kanados premjeras J. Diefenbakeris neabejotinai nusipelnė visuotinės pabaltiečių ir visų pavergtųjų kraštų padėkos. Ir tai ne vien už konsulatų pripažinimą. Jis jau paskelbė, kad išlaisvins ir antrąją pažadą — iškels ateinančioji JT sesijoj sovietų pavergtų R. Europos kraštų klausimą, kad būtų priimta rezoliucija, pasmerkianti sovietinę vergiją ir reikalaujanti laisvų rinkimų. Galimas dalykas, šis jo žygis neris visuotinio ir gal net pakankamo pritarimo, tačiau jau pats reikalas pajudinimas tarptautinėje plotmėje yra reikšmingas. Už tai Kanados premjeras vertas visuotinio dėmesio. Mūsų akys jis iškyla ne kaip partijos žmogus, o kaip drąsus valstybininkas, drįsęs eiti prieš pasaulinę melo srovę. Lietuviai ir kiti pavergtieji niekad neužmirš jo pastangų šia linkme, nes tai pastangos, prašokančios partinį pasiskirstymą. Sekantieji Kanados gyvenimą mūsų tautiečiai įvairiai vertina esamas partijas, tačiau šiuo atveju visi vieningai išsirikioja padėkai. Tą yra padaręs pats Lietuvos konsulas, KLB vadovybė ir kitos organizacijos. Neturėtų to pamiršti nei VLIKas, nei kiti vadovaujantys veiksniai. Būtų gera, kad ir privatus asmenys rašytų premjerui laiškus, jungdami padėką ir prašymą tęsti laisvės kovą diplomatinuose baruose. Tai paprasčiausia kiekvieno lietuvių diplomatija, kuri turi pakeisti tradicinį nerangumą.

Pr. G.

Sudiev a.a. arkivyskupui T. Matulioniui

Laisvojo pasaulio spauda, gavusi žinią iš Vatikano rugpjūčio 25 d., paskelbė J.E. arkivyskupo Teofiliaus Matulionio mirtį, kuri įvykis rugpjūčio 20 d. Spaulos komentarai labai trumpi, bet lietuviams didžiai reikšmingi, nes netekome garbingojo savo kankinio, kurio kankinystė truko ne valandomis, o beveik ištisą gyvenimą. Velionis mirė 89 m. amžiaus, bet beveik nuo pat klebonavimo pradžių buvo persekiojamas bolševikų, ypač nuo 1923 m., kai buvo pirmą kartą suimtas Leningrade. 1929 m. vasario 9 d. buvo slaptai konsekrutuas titulinis Matulionis vyskupu, o po 6 mėn. vėl suimtas, 11 mėn. išlaikytas kalėjime, 24 kartus žiauriai tardytas ir 10 metų išvežtas į Solovkų salas sunk. darbams. 1933 m. buvo iškeistas į bolševikų kalinius ir grąžintas Lietuvon. Kai 1934 m. apilankė popiežių Pijų XI, šis tarė: "Garbė lietuvių tautai, kuri turi toki dīvyrį!" 1943 m. buvo paskirtas Kašiadorių vyskupu ordinu, bet jau 1946 m. vėl suimtas bolševikų, laikomas Rusijos kalėjimuose ir grįžo Lietuvon tik 1956 m. Negavęs leidimo apsispyventi Kašiadoryse, apsisėjo Birštone. Iš ten sovietinės valdžios išstremtas Seduvon, kur ir mirė.

Sudiev, šviesus kankini! Buvai nepalaužiama Lietuvos ir visos krikščionijos uola. Telydi Tavo dvasinė jėga tebekovojančius gerąją kovą!

Vokietijoje darbai laukia darbininku

"Didžiojo Reicho" laikotarpyje nacionalsocialistų partija skleidė tvirtinimą, kad vokiečių tautai esą trūksia "erdvės". Ir ta "erdvė" jie emė didinti ginklo pagalba. Dabar V. Vokietijos teritorija yra perpus mažesnė, negu 1937 m. Vokietijos, ir viename kv. km. gyvena ne 147 žmonės, kaip prieš pat karą, bet 217. Vienok šiuo metu V. Vokietijoje neduodama dėl erdvės stokos nei dėl gyventojų pertekliaus. Priešingai — ir vietos ir darbo, ir duonos yra tiek, kad savo gyventojų nebeužtenka. Darbo jėgos imtasi įieškoti kituose Europos kraštuose, kurie nepasizymi perdidele darboviečių pasiūla, kaip pvz. Italija, Ispanija, Graikija. Iieškoma oficialiai per valdžios įstaigas ir kartais privačiai, t.y. pačios imonės nevengia panaudoti visų priemonių užpildyti tuščioms vietoms prie stalių ir mašinų. Kai pvz. kuris nors užsieniečių darbininkas važiuoja atostogų namo, imonės vadovybė pažada jam piniginę premiją už kiekvieną naujai surastą darbininką. Vienok ir tokios priemonės ne ką tepadeda išspręsti klausimą, iš kur imti darbu jėgas, kad imonė galėtų nāšiau dirbti, kitaip tariant, pilnai išnaudoti gamybinių potencialų.

J. PIPIRAS
Mūsų specialus korespondentas
Vokietijoje

Dienraščiai pilni darbo pasiūly

Nors šią vasarą dirbančiųjų skaičius V. Vokietijoje prašoko 21 mil. riba, ir tuo būdu bedarbių minia sumažėjo iki nepilnų 90.000, bet visi didesni ir mažesni dienraščiai pilni darbo pasiūly imonių skyrių vadovams, įvairių sričių inžinieriams, metalurgams, stenotipistėms, kambiarių valtytojams ir kt. I akis krinta itin mandagus skelbimų tonas. Nekartą gali užtikti skelbimų, perpertų patraukliais viliojimais, kaip antai: mūsų imonės patalpos jau domėtis ir kultūriniais reikalais tu, kurie, anot jos, regimai prisideda prie krašto gerovės kėlimo. Planuojama tad steigti kultūrinis svetimšalių darbininkų centrus tose vietovėse, kur jų yra daugiausiai susispietę. Tokiuose kultūrinis centruose svetimšaliai galės susitikti, pasiskaityti spaudos gimtąją kalbą, pasiklausti pasikaitų, savo krašto dainininkų koncertų, pasižiūrėti filmų, vaidinimų. Nebūsią užmirštas ir svetimšalių religinis gyvenimas: norima sudaryti palankesnes, negu dabar kad yra, sąlygas.

Pragyvenimas visdėlto brangsta

Vokietė šeimininkė nusiskundžia, kad maisto gaminiai pabrangė. Ji atmintinai žino visą eilę skaičių, kurių palyginimas aiškiai rodo, jog šią vasarą vaisių, daržovių ir mėsos kainos žymiai augstesnės, negu kad prieš tris metus. Ir ji greit nustato, kad 1 DM yra šiandien 0.8 DM verta.

Sig šeimininkė patirtį gali paliudyti ir šeimų galvos, nes netik maisto gaminiai pasidarė Vokietijoje brangesni. Paskutiniaisiais metais kone visų prekių kainos pašoko augštin. Ar tu pirkai baldų naujam butui įrengti, ar drabužių seimos narius, krautuvėse reikės palikti pinigų kur kas daugiau, negu anksčiau. O jei kam nestigtių kantrybės palaukti 6-7 mėn., kol bus pristatytas populiariausias automobilis VW — Volkswagen, tai už jį dabar tenka sumokėti porą šimtų DM daugiau, negu š.m. pradžioje. Ir netik automašinų kainos pakilo: kainų spiralė palengva, tačiau nesulaukiamai, sukas viršun ir statybos srityje. Jau pradėdant sklypų galai tai matyti: jei prieš kokius tris (Nukelta į 6 psl.)

aplinka atsispindi laikinumu: jie apgyvendinti mediniuose barakuose, galimai pagal tautines grupes, už patalpų naudojimą jie moka nežymias sumas, taip kad yra galima dar daugiau pinigų susitaupyti arba pasiusti savo šeimoms. Tik nedidelis užsieniečių darbininkų skaičius nakvoja pensionuose. Ten jie gyvena po du, po tris viename kambaryje. Tų kambarių nuomos yra kur kas augstesnės, negu vieta barake, nors ir čia imonė ateina į pagalbą, apmokėdama dalį nuomos.

Vyriausybės rūpinasi ir kultūriniais reikalais

Vokiečių vyriausybė — tiek federalinė, tiek paskirų kraštų — pirmoj eilėj iikišol tesirūpino socialine svetimšalių būkle. Paskutinių metų jų vis intensyviau ima domėtis ir kultūriniais reikalais tu, kurie, anot jos, regimai prisideda prie krašto gerovės kėlimo. Planuojama tad steigti kultūrinis svetimšalių darbininkų centrus tose vietovėse, kur jų yra daugiausiai susispietę. Tokiuose kultūrinis centruose svetimšaliai galės susitikti, pasiskaityti spaudos gimtąją kalbą, pasiklausti pasikaitų, savo krašto dainininkų koncertų, pasižiūrėti filmų, vaidinimų. Nebūsią užmirštas ir svetimšalių religinis gyvenimas: norima sudaryti palankesnes, negu dabar kad yra, sąlygas.

Pragyvenimas visdėlto brangsta

Vokietė šeimininkė nusiskundžia, kad maisto gaminiai pabrangė. Ji atmintinai žino visą eilę skaičių, kurių palyginimas aiškiai rodo, jog šią vasarą vaisių, daržovių ir mėsos kainos žymiai augstesnės, negu kad prieš tris metus. Ir ji greit nustato, kad 1 DM yra šiandien 0.8 DM verta.

A.a. profesorius Mykolas Biržiška

Rugpjūčio 24 d., penktadienį, 10 val. vakare mirė Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras profesorius Mykolas Biržiška. Mirties priežastis — kraujo išsiliejimas smegenyse. Dar iš ryto, a dieną profesorius dirbo prie savo rankraščių. Mirtis užliko į ligoninėje, kur jis buvo nuvežtas vakare, kai pasijuto blogai. Rugpjūčio 24 d. kaip tik yra jo gimimo diena, kurią jam sukako 80 metų amžiaus.

Profesorius gyveno Los Angeles mieste, globojamas dukrų ir zento. Palaidotas trečiadienį, rugpjūčio 29 d., 10 val. iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios.

Netekome dar vieno Lietuvos šulio, kuris beveik ištisą šimtmetį

aktyviai dalyvavo kultūriniame savo krašto gyvenime. Studijavo teisę ir Vilniuje kurį laiką advokato, tačiau savo tikrąjį pašaukimą atrado visuomeniniame ir kultūriniame darbe. Jaunystėje veikliai dalyvavo socialistiniame sąjūdyje, bet vėliau nuo jo nutolo ir į gyvenimo pabaigą reiškesi tikinčiųjų katalikų eilėse. Dideli jo nuopelnai Lietuvą kuriant, organizuojant jos politinį gyvenimą, bet didžiausi jo nuopelnai mokslinėje bei švietimo srityje, kurioje jis davė Lietuvai netik originalių rašytinių darbų, bet ir daugybę auklėtinių kaip mokytojas, profesorius ir un-to rektorius.

Išsėkis amžinojo ramybės, Lietuvos švityrų, ir švieski savo darbais ateities kartoms.

Lietuva Jungtinėse Tautose

Kanados premjeras J. G. Diefenbakeris jau paskelbė ruošias rezoliucijos projektą JT šio rudens sesijai, kur pasiryžęs iškelti sovietų pavergtų kraštų klausimą, jų tarpe ir Lietuvos. Dar nėra visai paaiškėję kurio keliu eis Kanados delegacija JT, nes nėra tikrai žinoma, ar N. Chruščiovas dalyvaus sesijoj ir ar bus pakankamai paramos pateiktajai rezoliucijai. Iš premjero J. G. Diefenbakerio pareiškimų žurnalistams po kabineto posėdžio matyti, kad kol kas nenumatoma tiek paramos, jog rezoliucija galėtų būti praves-ta tiesiai ją pateikiant JT visu-mai. Todėl ruošiamasi pateikti ją vienam JT komitetui, kuris referuos visumai. Sesijoj dalyvaus

pats premjeras J. G. Diefenbakeris, jei atvyks N. Chruščiovas. Dar 1960 m. sesijoj Kanados premjeras klausė šį pastarąjį, kodėl Pabaltijo kraštai, Ukraina ir kiti neturi laisvo apsisprendimo teisės. Tas pats klausimas šį kartą bus pateiktas rezoliucijos forma. Jis buvo svarstytas taipgi Kanados užs. r. min. H. C. Greeno ir JAV valst. sekr. D. Rusko Otavoj. JAV lietuviai irgi veikia, kad Lietuvos byla būtų iškelta JT. Šiuo metu reikėtų suderinti visas pastangas Kanados rezoliucijai paremti. Ypač reikėtų sukrusti politiniams veiksniams Afrikos ir Azijos baruose, kurių atstovai JT yra gausūs ir sovietų melo propagandos gali būti nepalankiai nuteikti.

Savaitės įvykiai

ALZERIOJ DIDEJA POLITINĖ SUIRUTE — BUVE LAISVĖS KOVOTOJAI NEGALI SUSITARTI. Premjero Ben Khedos vyriausybė nusodino socialistinių tendencijų veikėjas Ben Bella, sudaręs politinį biurą iš 7 asmenų, kurie bandė tvarkyti kraštą. Jo politikai pasipriešino sostinės kariniai vadai ir privertė Ben Bellą bėgti iš Alžyro. Tuo tarpu vyruoja kariai ir bando susaukti tautinę revoliucijos tarybą, kuri atstatytų vienybę. Steigiamojo seimo rinkimai, turėję įvykti rugsėjo 2 d., atidėti neribotam laikui. Alkanos minios demonstruoja, reikalaujamos darbo, duonos ir namų.

Kubos sostinė Havaną apšaudė iš jūros Amerikos iš Kubos pabėgę studentai. Apgadintas viešbutis, kuriame gyveno Rusijos "technikai". Kuba apkaltino JAV, kurios sakosi nieko nežinojusios.

Jugoslavijos skolos didėja kasmet. — Praeitais metais įvežta prekių už \$900.000.000, o išvežta už \$557.000.000. Užtat ir reikalingos pašalpos iš Amerikos. Per 6 metus JAV sukioš Jugoslavijai \$741.000.000.

JT gen. sekr. U-Tant, burmietis lankėsi Maskvoj ir tarėsi su N. Chruščiovu. Aplankys Lenkiją, Čekoslovakiją ir galbūt Austriją. Kalbėjosi su Kremiaus valdovais įvairiais klausimais: Berlyno, Kongo ir dėl pačio savęs, nes ateina laikas perrinkti gen. sekret.

V. Berlyno jaunimas triukšma-vo ir demonstravo, sąjungininkai su rusais rašė notas tiems kitiems su prašymais, grasinimais ir pasiūlymais, iš kurių nei vienas nebuvo priimtas. Aiškėja ir tai, kad N. Chruščiovas Berlynu nusivylęs: ketveri metai kaip jis varo vakariečius iš Berlyno ir neišvaro. Jis atšaukė savo komendantą R. Berlyne ir jo vieton paskyrė vokiečių. Vakariečiai sąjungininkai to nepripažįsta. Nesiseka jam ir su R. Vokietija. Užtat jis pasiryžęs rudenį važiuoti pats į JT posėdį Niujorke ir pasimatyti su JA V-bių prez. Kennedy, kuris jau yra davęs sutikimą.

Vakariečių karinės pajėgos Berlyne nusistatė, reikalaujant, siusti į R. Berlyną sanitarinis automobilius teikti medicinos pagalbą, bet sužeistuosius palikti R. Berlyno ligoninėse.

Pasikėsinimas prieš prez. De Gaulle nepavyko. — Tai jau trečias iš eilės. Šį kartą ir vėl laimėngai pasibaigė, nors kelios kulkosvaidžio kulkos pataikė į jo automobilį.

JAV mokslininkai išsėvė raketinį orlaivį Mariner II Veneros link. Apšaukiuojama, kad orlaivis priartės prie planetos 10.000 mylių atstu gruodžio 14 d. Iš Cape Canaveral iki Veneros yra 180 mil. mylių. Kelionė užtruks 109 dienas.

Hong Konge, Britanijos kolonijoje, pasirodė cholera. Trūksta ir vandens, kuris yra labai svarbi priemonė kovojant su epidemija. Manoma, kad ligą atnešė atbėgėliai iš Kinijos.

Kuba po trijų metų Castro valdymo atsidūrė ant bankroto slenksčio: žemės ūkio gamyba nusmuko, gresia infliacija; milžiniškas išiskolinimas sovietų blokui. 1960 m. visi didesni ūkiai buvo išdalinti mažžemiams ir bežemiams nuosavybėn. Vėliau visos žemės buvo atimtos iš savininkų ir pavestos kooperatyvams. Kur visi ūkininkai buvo kolektyviniai savininkai. Praeitais metais vyriausybė pradėjo kurti iš tu pačių ūkių "liaudies ūkius", kurių nuosavybė priklausė valstybei. Praeitą savaitę Castro paskelbė naują žemės įstatymą, kad visi ūkininkų kooperatyvai bus padaryti "valstybės ūkiais".

Iš Kubos naskutinę savaitę per 16 val. atbėgo keturiais laiveliais 60 asmenų į JAV.

JAV prez. Kennedy pareiškė, kad Amerika yra atsilikusi nuo Rusijos erdvių tyrime, bet ligi 1970 m. pasivysianti.

Vengrijoj dalis komunistų, vadovaujamu vėdaus r. ministerio esą bandė rengti sukilimą prieš dabartinį min. pirm. Kádara. Sukilėliai esą buvę raud. Kinijos šalininkai. Visi sukilimo vadai suminti.

Italijoje įvyko žemės drebėjimas apie Neapolį ir Vezuvijų. Zuvusių nedaug, bet namus paliko apie pusę milijono žmonių.

SVEIKI JAV - KANADOS LIETUVIAI, IX KANADOS LIETUVIŲ DIENOS DALYVIAI!

Impozantiškasis "Dainavos" ansamblis, paruošęs idomią programą IX Kanados Lietuvių Dienai Windsore. Jo koncertas — rugsėjo 2 d., sekmadienį, 6.30 val. vak. EST laiku Cleary auditorijoje. "T2" 34 nr. 1 psl. po klisė turėjo būti — Windsoro lietuvių choras su dirigentu Sodačiu.

2221 YONGE STREET • Tel. 481-2221

ŽIBURIAI mūsų mažiesiems

Skyrių veda Birutė Mažeikienė, 204 Yarmouth Rd., Toronto, Ont. Tel. LE. 2-1644

Vasara dar nepraėjo...

Vasarėlė ta graži, džiaugiasi
vaikai maži. Vienas upėj gau-
do žuvį, kitas miške kažkur
pražuvo.

Nepražuvo, ne, medžioja, gal
meška kur atrėplioja? Tuoj
gauduką jis paspaus, Mešką
ta tuojau nušaus.

Ežerė mergytės mados, svi-
dinį svaletoj gauda. Nardo,
kryškėja: kaip smagu, žaisti,
suplūps ant bangų... B. M.
Iliustracijos
dail. M. D. Gruodienės

Tu būsi laisva!

Aš žinau, kiek tu iškentėjai,
Kai kraują užliejai krantus.
Bet neverk, brangi tėvyne,
Nes tavo laisvė nežus.

Kol rūtos daržely žaliuoja,
Kol žibutės puošia laukus,
Tol tavo laisvė dar gyva,
Ji sugrįš ir nuties milžinų
kelius.

Julija Kaminskaitė,
Hamilton

Mes auginom "Ksaveriuką"

Prieš 25 metus pradėjus gyven-
ti ūkyje stokojom visko — gyvu-
liu ir įrankiu. Kaimynas anglas
pasilė labai geros rūšies veislinę
kiaulę. Nupirkom. Ji atsivedė
paršuką, bet visi buvo negyvi.
Tik vienas kūnelis gyvas tvarto
kamputyje sušales ir purvinas.
Aš jį prisitaikius paemiau. Buvo
toks gležnutis, mažutis ir labai al-
kanas. Suradau butelį, spenelį ir
pripyliu pieno, bandžiau maitinti.
Jis greit išmoko maitintis iš bu-
telio, bet dėl nevisai tinkamo kar-
vės pieno apsigro ir nesitaisė.
Vieną kartą išprašiau ir pasa-
kiau, jei dabar nepasitaisys, iš-
mesiu už tvoros. Po to pasveiko ir
pradėjo greitai augti.

Buvau skaičius apie turtinga
poniū, kuri turėjo paršuką vardu
"Ksaveriukas". Jam buvo ir tar-
nas, kuris kartą susipykęs su po-
nia, užpylė paršui karšto van-
dens, ir tas nudvėję. Ksaveriuko
vardas man ir vaikams labai pati-
ko ir mes savo paršuką taip pat
pavadinom Ksaveriuku. Greit visi
prioratome prie to vardo ir savo
paršuką kitaip nevadinom.
Vasara, kai eidavau melžti kar-
vį, pirmiausia primelždavau di-
delį butelį Ksaveriukui. Jis gulė-
davo tvarte kartu su kitomis kiau-
lėmis, bet pakakdavo man tyliai
tik našaukti, kad nesukelčiau ki-
tu kiauliui ir Ksaveriukas atbėg-
davo. Išgerdavo iš butelio pieną
ir vėl išsirausdavo į kiaulių tarpą.
Vėliau, kai pieną negaudavo, jis
dar ilgai suradęs kur tuščią bu-
telį, vaikščiodavo isikandęs.
Reikia tik stebėtis, kaip jis,
šaukiamas vardu, klausydavo.

Jam buvo leista visur, tik ne
darž. O darž jis labiausiai mėg-
davo. Būdavo lyg netyčiomis jis
rausinėja aplink ir jau pamažu
taikstosi į lysves. Tada aš garsiai
sušukdavau pro namų langą:
"Ksaverai, kur eini?" Jis šokda-
vo per vielinę tvorą ir bėgdavo į
mišką. Po kurio laiko, kriuksėda-
mas, lyg niekur nieko sugrįždavo.
Vaikai išmoko su juo žaisti ir jo-
dinėti. Kai eidavom į laukus, sek-
davo paskui kaip šuniukas.

Atėjus rudens metui, kartą vy-
ras rytą sako, kad kažkas garsiai
knarkdamas miega vasarinėje vir-
tuvėje. Sukilom visi ir nuėjė ra-
dom "Ksaverą" išraususi ir kuku-
rūzų krūvą ir miegantį. Liko ne-
aišku, kaip jis atsiradė ir užsida-
rė duris. Kitą kartą kūlimo metu
besizulindamas apie vyrus įkyrė-
jo, ir vienas paspyrė koją. "Ksa-
veras" taip pašlė, kad visus vy-
rus suginė ant vežimų. Tie manė,
kad jis pasiuto.

Tuo laiku "Ksaveras" jau buvo
didelis bekonas ir atėjo metas, ka-
d nors su juo daryti. Pjauti nei vai-
kai nei aš negalėjome nei galvoti.
Tokio tarno, kuris jam užpiltų
karšto vandens, neturėjome. Kur
buves, kur nebuves užvažiuo žy-
das "kunčium" vadinamas. Mes
jam ir siūlom didelį, gražų, riestą
balta, kaip muilo putelę, nosytę
beikoną. Neprašėm daug, kad tik
pirktų. Ir žydas nupirko. Nenu-
jausdamas savo likimo, ramiai lei-
dosi išeiti ir vežimą. Gerai,
kad vaikai buvo mokykloje, o bū-
dų daug asarų buvo. Ilgai mes jo
savo ūkyje nepamiršom. Kieme
vis lyg kažko trūko.

Julė Liaukėvičienė

Jaunos autorės brandi poezija

N. Berdiajevas savo kūrybos fi-
losofijoje ("Der Sinn des Schaf-
fens", ICB Mohr, Tuebingen, 266
psl.) sako, kad menas visada bu-
vęs prisitaikymas prie "šio pasau-
lio". Kiti sako, kad menas tur-
jis eiti su gyvenimu. Danguolė
Sadūnaitė-Sealey prisitaiko prie
"šio pasaulio" daugiausia tuo, kad
formos atviliu eina "su gyven-
mu" ir rašo moderniškai, daugia-
sia be rimto, kartais pasirenka to-
kią išraiškos formą, kuri vieną
kitą eilėraščių daro visi nesupran-
tam: žodžių rinkinėlį žūsta pa-
grindinė mintis, skaitytoji ne-
aišku, ką poetė norėjo pasakyti,
pvz., neaiškūs ir beprasmiški
yra eilėraščiai "Gegutės ku-
kavimė!", "Ar bešoksi?". Eilėraš-
čio "Vasaros medžiuose" galas
neaiškūs, ypač

"Supa mane —
kol Esu
Vasaros medžiuose".

Ką simbolizuoja didžiųjų raide
parašytas "Esu"? Prancūzų lite-
ratūros kritikas Rivarol pasakė:
"Kas neaišku, tai neprancūziš-
ka". Reikėtų pageidauti, kad šis
principas būtų taikomas ir mūsų
literatūrai: "Kas neaišku, tai ne-
lietuviška".

Kalbamas eilėraščių rinkinys
turi tris dalis: 1. Ryto versmė, 2.
Amžinybės palietė sparnu ir 3.
Diena dreba nuostabių kvėpėju-
mu. Pirmoje dalyje "Kūdikystė"
yra stipri savo poetiškomis prie-
monėmis ir nuodirdžia poetės
meilę savo tėveliams.

"Po tėvelio stogu
Balandžiai burkavo
Silko vėduoklės
Vygelę migdė...
Po mamūnės langu
Leliją kvėpėjo —
Sapną kristalų nubėrus
Pilnatį minėjo.
Man mamūnės rankos
Už lėliją kvapėnės;
Tėvelio balsas
Už balandį meilėsniš."

Sekantis eilėraščių "Motinai"
yra kitais žodžiais bei vaizdais po-
etės meilės motinai išreiškimas.
"Obelyje" ir Lietuvos peizažus
įpinta poetės meilė savo tėvivei.
"Vėlinės" poetė savo mintimis
apima savo tautiečius, palaidotus
tėviškės kapuose.
Antroje dalyje "Amžinybės pa-
lietė sparnu" puikiai konkretizuo-
ja abstrakciją — Amžinybę. Šiam
eilėraščių ciklui charakteringas to-
paties N. Berdiajevo teiginys (op.
cit. 263 p.). "Kiekvienas meninės
kūrybos aktas yra išėjimas iš "šio

pasaulio" ir "šio pasaulio" be-
formiško įveikimas. Toks yra
religiškai kūrybinis veiklas". Šio
ciklo eilėraščiai tam tikra prasme
yra perėjimas iš meno į teurgiją.
"Mergelėje Nazareto" poetė iš-
reiškia religinę meilę Kristaus
Motinai:

"Esi klionių taurelė
Tyra
Žemės versmų
Maitinta
(Ne iš žemės) ...

Pavėnyje tik
Laukime
Drobulę audei
Paprastume,
Kol Viešpats
Paryčiu
Ziedelio tuštybėje
Statė namus sau
Skaistybėje
Taurelėj tyroj,
Mergelėj šventoj
Nazareto".

"Šv. Teresėlė — Kūdikėlio Jė-
zaus" yra graži malda:

"Troškau menka laukų žolele
Tau kvėpėti
Ant Karmelio dygų kerų.
Saldžioj Malonėj
Meilės pasaką
Išlieti
Vaikelių varganų.
Patyloom šaukia Motinėle —
Jėzuli!

Aš meldžiu:
Pamink mane po savo kojom.
O, per Tave manoji visata".

Taip pat ir "Trokštu" yra sub-
tili poetiška malda. Poetė, kaip
lyrinis herojus, trokšta

"Iš gilumos
Savo sielos
Tyriausią malda
Tau išlieti.

Baltam
Gyvenimo rate
Tiktai Tave
Mylėti".

"Moteris" yra vienas pačių
stipriausių poetės elegijų:

"Tolsta
Mano jaunystė
Su kiekvienu alyvų žydėjimu
Tolsta.

Tik tyliomis, nieko nemastančiom
akim
Sėk, kaip siela plaukia, plaukia —
Paukščių suokys
Stipiasiai į Namus".

Dr. K. Cirtauto žodžiais tarant,
sendsama moteris eina į pergale,
laime Kristaus ženkle; ji sku-
ba į tą "laiką" ir į tą "vietą", kur
nebė trėmies kentėjimų; ji tik-
rai eina namo — pas Dievą.

Trečiojo dalyje vedamuoju ei-
na "Pabusk": čia viskas aišku,
nuotaikinga, subtilu ir poetiška.

Kas seniausias?

NEGRŲ PASAKA

Kartą susiginčijo žvėrys, kas iš
jų patys seniausias. Ginčijosi die-
na, kita ir nieko nesutarę, nuėjo
pas vorą, kad išspręstų jų ginčą.

Pirmoji prabilo papuga:
"Kai aš atsiradau, pasauly ne-
buvo jokių įrankių. Taigi, aš iška-
liau pirmutinį plaktuką. Ir kaliau
taip stipriai, kad man net snapas
sulinko. Nuo to laiko aš ir lakstau
štai, su šiuo kreiviu snapu".

Po to išdrožė kalbą dramblys.
"O aš, kaip visų puikiai žinote,
atsiradau su ilga nosimi. Mano
nosiai prireikė tiek medžiagos,
jog neužteko jos kitų žvėrių no-
simis padaryti, kurie po manęs at-
sirado".

Vos baigė šnekėti dramblys,
kai ėmė girtis zūkis.

"Jūs tada dar visai nebuvo ir
tikriausiai neatsimenate. Kai aš
atsiradau, aplinkui buvo viena
tamsa ir diena nesiskyrė nuo nak-
ties. Nuo to laiko aš įpratau taip
gerai matyti, jog man dabar yra

vistiek: diena ar naktis". Ir išdi-
džiai visus kreivom akim apžvel-
gęs, paklausė: "Kas dar išdris su
manim ginčytis?"

Pelikanas, neskubėdamas ir ne-
sijaudindamas, štai ką pasakė:
"Išklause mane, jūs visi sutik-
site, jog aš, o ne kas kitas esu pa-
saulyje seniausias. Kai aš atėjau į
žemę, ji buvo nesukietėjusi,
minkšta kaip tešla. Ir niekas ne-
galėjo ją vaikščioti. Vien tik aš,
negrįmstomis savo letenėlių
plėvelėmis, galėjau žengti pirma-
jį žingsnį".

O voras, visa tai išklause, tik
palingava galva ir pasakė:
"Jeigu jūs iš karto būtumėte
pas mane atję, nebūtų reikėję
jums ginčytis, nes kai aš atsir-
dau, tasyk dar visai nebuvo jokios
žemės. Susiraužiau voratinklį ir
jame kabojau tol, kol atsirado pa-
ti žemė".

Išgirdę šios žodžius, visi žvė-
rys sutiko, kad seniausias pasau-
lyje yra voras.

J. GOBIS

Subtili romantika eilėraščiuose
"O ryminai naktie!" ir "Netiesk
rankų dangun".

"Netiesk rankų dangun
Žvaigždžių man nusigiminti —
O neišeiki vienas
Baltosios rožės skinti.
Nežemiškos žvaigždės
Ir grožis.
Su degančia aušra —
Nuvysta rožės.
Ištieski meilę savo rankomis
Mėnuo naktį kol lankosi".

"Sutuoktuvėse" išreiškiamas
santuokos sakrališkumas ir jau-
nystės svajonių suderinimas su
Dievu ir Jo įstatymu.

"I vienijied mus, Viešpatie,
Sukrovo...
Paliepi
Giliai
Tavin šaknis suleisti.
Kai saulė užteka
Ir kregždės sparnai
Nužeria vėją,
Rasa deimantinė —
Ateik
Užmegzk manyje pumpurą,
Kurs pražysta meilėj".

Aplamai imant, Danguolės Sa-
dūnaitės — Sealey "Vasaros me-
džiuose" yra augšto meninio ir
idejinio lygio lyrika.

Danguolė Sadūnaitė-Sealey, VA-
SAROS MEDŽIUOSE. Eilėraš-
čiai. "Ateities" leidinys 1961 m.

KALBA AR SAMONINGUMAS

Visuomenėje ir spaudoje paste-
bimas didelis susirūpinimas lietu-
viškojo jaunimo patrijotiškumu.
Baimė, kad jaunoji karta nebeva-
toja gimtosios kalbos, didėja.
Klausimas, kiek tas sielvartas gi-
lus ir tikras ir koki patrijotišku-
mą išreiškia? Pagaliau, kas yra
patrijotiškumo matas ir kaip pa-
trijotinis nusiteikimas ugdomas?

Patrijotiškumą
kuriantieji veiksniai

Normaliai šeima, mokykla ir
kasdieninė aplinkuma ugdo tautai
patrijotus. Savitas gyvenimas,
tautinė kultūra auginą, stiprina
ir brandina tautinę samonę. Ro-
dos, netik žodis, bet ir fizinė ap-
linka yra lietuviška. Netip leng-
vai patrijotinė sąjauja išsiskiepia-
ja ir perduodama svetimame
krašte. Šeima lieka pirmine ir at-
baigine ugdymo. Mokykla ir ap-
linkuma, užuot tęsusi pradėtą
darbą, pasiskia priešinga linkme.
Seimos patrijotinė misija pasun-
kia ir atsakomybė padideja. Tie-
sa, taltom ateina šeštadieninės
mokyklos, gėri lietuvių pedagogų
vadovėliai, organizacijos, parap-
jos, visuomeninė veikla. Tačiau
lietuviškiems irklams tenka laivą
irti svetimoje jūroje ir tik protar-
piais atsigavimama lietuviškojo
gyvenimo salose. Lietuviškoji gy-
venimo aplinkuma būna proginė
ir laikinė.

Seima auklėja ir moko. Kada-
gi kasdieninė aplinka išveivijo
kuria nelietuviškojo gyvenimo tipą,
tai tėvų dėmesys krypta nuo auk-
lėjimo į lietuvių kalbos mokymą.
Kalba, nors sava ir gražiai nau-
dojama, niekada negali pakeisti
auklėjimo. Suprantama kodėl
sunkiai sekasi įprsti ir lietuvių
kalbą, nes ji svetima kasdieniam
gyvenimui. Tokio pavojus metu
griežiamos patrijotinės demonst-
racijos, būtent, lietuvių kalbos
reklamavimo. Deia, tai daugiau
primena skėstančio patrijotišku-
mo pagalbos šauksmą.

Kalba —
kario uniforma

Uniforma kari išskiria iš civi-
liu, o kalba nurodo tautinę pri-
klausomybę. Kaip daili išorė ne-
sako apie kariškos kvalifikacijas

ESTU LAIKRASTIS "TEATAJA"
Stockholme išspausdino plačią recenzi-
ją neseniai "Voyages Press" anglų kal-
ba išleistas knygos "Guerilla Warfare
On The Amber Coast".

SOL. IZ. MOTIEKAITIENE baigė
verstį iš italų kalbos Leonecavallo ope-
rą "Pajacai". Ją statys Čikagos vyrų
choras ateinančią sezoną.

ALF. VAMBUTO premijuota pasa-
kų knyga vaikams ir jaunimui "Trys
sakalai" baigiama spausdinti "Drau-
ge".

LIETUVIŲ DIENAS rugpjūčio 12 d.
radijo stotis.

"NIDOS" SPAUSTUVĖ, Londone,
Anglijoje, šiuo metu baigia spausdi-
ti "Nidos" knygų klubo nariams skir-
tąją P. Orintaitės romano "Daubiškės
inteligentų" I tomą. Jau surinktas ir
II t. Baigiamas ruošti "Nidos" sieninis,
kasdien nuplėšiamas kalendorius su
pasiskaitymais 1963 m. Dalis jo jau
surinkta. Siemė norima jį anksčiau iš-
leisti, kad visi galėtų laiku gauti.

LENKŲ LAIKRASTIS "Glos Pol-
ki" Buenos Aires, birželio 1 d. išleido
lietuviams skirtą numerį, papuošė Lie-
tuvos himno žodžiais lietuviškai ir Lie-
tuvos Vyčiu. Pirmame puslapyje straips-
niai atspausdinti lenkų ir lietuvių kal-
bomis. Rašoma, jog tas numeris esąs
pirmutinis iš numatytos serijos. Laik-
raštis pripažįsta ir pabrėžia, kad lietu-
vių tauta davė Lenkijai didžiulius val-

dovus, dėlto, esą, Lenkija yra daug
skolinga Lietuvai. Rašoma: "Skaudus
likimo valandoj atsidubando; dabar
tam ir yra laikas. Šis "Glos Polski" lie-
tuviškasis numeris — gal padės bent
viena pyletė taikos ir susipratimo til-
tui tarp abiejų tautų, kurio pastatymas
— istorinė būtinybė".

SAVAITRASTIS "Saturday Review",
skirtas literatūrai, rugpjūčio 4 d. at-
spaudė lietuvių poezijos ir prozos rink-
tinių angliškių recenzijas. Jame ame-
rikiškių kritikon įžengia jaunas ir ga-
bus mūsų išveivijos literatūros kritikas
Rimvydas Šilbajoris.

D. BAJORUNAITE, detroitietė, re-
dagavo "Vaivorykštės", Detroito moks-
leivių ateitininkų laikraščio, pirmą
numerį. Redaktorės pad. — I. Damu-
syte. Iliustravo: V. Petrauskaitė, D.
Polteraitė ir R. Garliauskaitė.

MELBOURNO UN-TAS Australijoje
kasmet ruošia parodą, kur vaizdžiai
supažindina su studentų klubų dar-
bais. Tam reikalui šiemet gauta vieta
ir lietuvių studentų skyriui. Pr. AL

BIRUTES PŪKELEVIČIŲTĖS pre-
miuoto veikalą "Aukso žąsis" ištrau-
ka bus atlikta Studentų Ateitininkų
Sąjungos dramos vakaro metu Detroi-
te, rugsėjo 8, šeštadienį, 7.30 val. v.,
Ukrainian National Temple salėje,
4655 Martin, Detroit, Mich. Atlikė
"Atžalyno" aktorai, B. Pūkelevičiūtė,
J. Keičius, Kazys Veselka, Leonas Ba-
rauskas. Visi dalyvavo to paties vei-
kalo pastatyme Toronte. Rašytojas P.
Jurkus kalbės apie pasakos žanrą li-
teratūroje. Programa bus užbaigta so-
kiais.

DAIL A. TAMOSAITYNĖ dalyvau-
ja IX Kanados Lietuvių Dienos parodo-
je Windsor rugsėjo 13 d. Moterims
bus proga užsisakyti stilingus tautinius
drabužius.

LIETUVOJE 1948 m. sausio 28 d.
mirusiam muz. Juozui Pakalniui dabar
sukakus 50 m. amž., apie jo kūrybą pa-
skelbus straipsnį "Tiesa", 192 nr., su-
kaktuvinkai apibūdino kaip plataus
masto menininką, savo kūryba daug
prisidėjęs ugdati tautinę muzikinę
kultūrą, išskeltas muziko sukurtais lie-
tuviškais baletais "Sužadintė" ir nusi-
skusta, kad jau keleri metai, kai J. Pa-
kalnio baletas "Sužadintė" nebeįtrau-
kiamas į valstybinio operos ir balet
teatro repertuarą. A. Kalinausko nuo-
mone, tokiu mastu, kad "Sužadintė"
nebuvo panaudotas stambiame muzi-
kos kūrinyje.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTI-
TUTO akademinis choras buvo išvykęs
trijų savaitių koncertinei kelionei į
Sov. Sąjungą. Koncertavo Baku mies-
to studentams ir skaipt gyventojams. De-
to, vyko į Juodosios jūros pakrantes ir
su koncertais aplankė Soči, Jaltą ir ki-
tas vietas.

VILNIAUS VALST. REVOLIUCI-
jos istorijos muziejus įvyko dail. E.
Varno darbų paroda. Ekspozuota apie
70 darbų. Dailininkas parodė ir kera-
minių dekoratyvinių kūrinių — "Tai-
ka", "Laisvė", "Mes už taiką" ir pan.

LIETUVOJE ISLEISTA nauja A.
Vencolvos knyga — "Epochos vėjas"
su straipsniais, liečiančiais literatūros
klausimus komunistų partijos progra-
mos šviesoje, atsiminimais apie A. Vie-
nuolį, S. Nerį, P. Cvirka, J. Tumą-Vaiž-
gantą ir kt., apie šiuandienius Lietu-
vos rašytojus ir jų kūrybą ir kt. Iš
viso 416 psl.

IS NAUJU MUZIKOS LEIDINIŲ
Lietuvoje pažymėtina lietuvių — sovieti-
nių kompozitorių lyrynių — estradinių
dainų ir pjesių instrumentiniam kvar-
tetui rinkinys "Prie šaltinio ateik" —
72 psl., 3.000 egz. su gaidomis; be to,
V. Kuprevičiaus dainų vaikams rinki-
nis "Skambėk, pavasari!" — 28 psl.,
5.000 egz. su gaidomis.

VILNIAUS KARININKŲ NAMUO-
se — vasaros teatre įvyko Maskvos
filharmonijos artistų koncertas "Drau-
gų dainos ir poezija", skirtas R. Vo-
kietijai, Lenkijai ir Českoslovakijai, o
Vingio parke gastroliavo R. Vokietijos
liaudies armijos E. Weirno vado
ansamblio. Apie vokiečių koncertą
"Tiesoje" 184 nr. rašydamas R. Geni-
šas pastebėjo, kad tiek programos nu-
merių parinkime, tiek jų atlikime stip-
riai pulsavęs vokiškas nacionalinis
charakteris.

ISLEISTAS A. Vencolvos romanas
"Draugystė" Maskvoje rusų k.; vertė
I. Kaplanas ir T. Suravinas. Tai an-
trasis knygos leidimas rusų k., pirmasis
buvo pasirodęs 1957 m.

"PERGALES" 7 nr. paskelbta iš-
trauka iš spaudai parengtos prie ka-
tališkų dvasininkų nukreiptos V. Ra-
daičio knygos "Pasakojimai apie kuni-
gus". K. Doveikos text. nagraiņimas
Krajevskio santykiai su Lietuva. E.

VOKIEČIŲ CENTRINIS RADIJAS,
skirtas transliacijoms plačiajam pa-
sauliui, nuo rugpjūčio 1 d. transliuoja
kasdien 26 programos svetimom kal-
bom, viso 16 transliacinių valandų. Šis
radiofonas turi 170 tarnautojų. Iki me-
tu pabaigos tas skaičius padidės iki
270. Įkurta speciali redakcija R. Euro-
pos reikalams. Radiofono direktorius
— dr. Hans Otto Wesemann; jo būsti-
nė Koelne, Brudesterio. Jo vad. radio-
fonas "Deutsche Welle" nori laikytis
dėsnio: kuo mažiau tiesioginės propa-
gandos; kuo daugiau tikslų, teisingų
informacijų.

SOVIETAI "AMERIKOS BALSO"
transliacijas įvairiomis rytų kalbomis
pastaruoju metu mažiau betrukdė, pra-
nesa UPI. Anksčiau trukdydavo 40-60
% visų transliacijų, dabar jau tik apie
30%. Užsienio lietuvių visuomenėje
yra paplitusi nuomonė, kad "ABalso"
transliacijos yra tiek "suneutralintos",
kad sovietams nebereikia jų trukdy-
ti.

M. LAUPINAITIS, gyvenęs Sao Pau-
lo, Brazilijoje, aktyviai dirba antiko-
munistiniame fronte ir dažnai parašo
straipsnius apie sovietinį imperializmą.
"Tribuna Nacional" paskelbė ilgą jo
straipsnį apie sovietinę tautųdystę Pa-
baltijo kraštuose, kuri trunka jau 22
metus.

Stasys Yla

Religinė forma be gėlmės — kaip drabužis

Nevykęs tėvo atsakymas ir praktinės sūnaus išvados

Berniukas slapta klausėsi. Jis buvo jau brestančių
metų, ir šie klausimai jį gyviau domino. Jis laukė, kad
tėvas autoritetingai ir įtikinančiai įrodys, jog religija
yra protingas ir nuodėmės įsitikinimas. Bet jis išgirdo
visai ką kita. Tėvas kalbėjo svečiai:

— Jei tamsta eitum į balių, kur kiekvienas yra su fra-
ku, ar tamsta užsidėtum kasdieniškus marškinius? Aišku,
ne! Mes nešiojame nepatogias, angūstas apykakles, dėvi-
me visokių švarkus, nors būtų daug patogiau vaikščioti
be tų reikalaujamų etiketinių apdarų. Tokie yra gyve-
nimo papročiai ir mes jų nepakeisim; esame papročiu
vergai ir turime jų laikytis. Panašiai su religija. Išaugau
nuo mažens su ja, užsidedau kaip fraką ir jau šiandien
pervelu nusimti. Aš priimu religiją, kaip visa kita gyve-
nime ir neklusinėjau savęs ar tai prasminga.

Ar berniukas gerai suprato tėvo motyvą, sunku
pasakyti. Bet jam įstrigo frako palyginimas, ir jis padarė
išvadą, jog religija priklauso etiketui. Jos reikia laikytis,
kaip ir daugelio dalykų, nors tai ir nebūtų pagrįsta.

Katalikų tikėjimas jam atrodė forma be esmės

Šis klausimas slypėjo jame ilgesnį laiką, bet neiškilo
rimto svarstymo plotmėn. Jis pats tų formų laikė

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT

\$16.900 pilna kaina, gražus rūpių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. Arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — WINDERMERE

\$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina \$17.500.

GELEZIES KRAUTUVĖ (Hard-

ware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)

\$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorių. Vieno kabineto mizė senumo pastatas, pastovus betonas, gero klijentūra. Pilna kaina \$28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK

\$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.

\$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėmis ir dviem voniomis. Vandeniu alyva šildomas. \$150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN

\$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augstus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.400.

SWANSEA

\$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva šildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina \$16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE

10 kambarių duplexas. Pilna kaina \$17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys, išnuomota po \$100 mėn. Įmokėti \$5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Kas naujo Kanadoje?

QUEBECO SOCIALINIO

KREDITO partijos vadars R. Caouette, kurio dėka parlamentas buvo iš Quebeco prov. išrinkti 26 jo partijos atstovai, yra smarkiai kritikuojamas dėl pasisakymo apie Hitlerį ir Mussolini. Tarp kitko jis pasakė: „Aš įvertinu Mussolinio, kaip vado, sugebėjimus ir tik geila, kad jis buvo fašistas. Aš garbiu Hitlerio ekonomines reformas, kurios išvedė tautą iš vargo ir suirutės. Gaila tik, kad tie gubai vada savo idėjas pritaikė karui, o ne taikai“.

DAUGUMA KATALIKŲ

BALSAVO už liberalus praėjusioose rinkimuose. Kanados Galup viešosios nuomonės instituto duomenys: už liberalus balsavo 48% katalikų, 29% protestantų. Už konservatorius — 23% katalikų ir 48% protestantų.

NEKILNOJAMO TURTO

PARDAVĖJŲ sąjungos, Toronto skyriaus, pirm. P. Langer pareiškė, kad tik imigrantai gali paspartinti krašto augimą. Toronto per paskutinius 10 metų imigrantai įsigijo nekilnojamo turto už \$1.6 milijono. Esą Kanadon atvyksta imigrantai esą lygiai svarbus, kaip ir naujos eksporto rinkos. Ateinantį mėnesį įvykstantiame Kanados nekilnojamo turto pardavėjų suvažiavime Quebeco mieste tuo klausimu būsimi priimta rezoliucija.

LENKIJA PASIRASĖ

SU KANADA sutarti dėl 11 mil. bušelių kviečių pirkimo; vėliau pirs dar 7 mil. bušelių. Pirmo kaina \$30 mil., iš kurių 10% sumokama tuojau, o likutis — per 3 metus. Komunistinė Kinija pareiškė protestą, kad jiems išsimokėjimo sąlygos nebuvo tos kioš geros.

KANADOS PARLAMENTAS

susirinko pirmą porinkiminių sesijų rugsėjo 27 d. Pirmoje sesijoje turės būti išrinktas parlamento pirmininkas. Min. pirmininkas tai pareigavietei numatė Marcel Lambert, 43 metų Edmonsono konservatorių, kalbanti abiem kalbom.

SUNKVEZIMŲ

TRANSPORTO UNIJOS JAV pirm. J. Hoffa skverbiasi kaskart daugiau ir daugiau Kanadon. Vėliausias jo žygis — Montrealio taxi šoferių perėmimas savo unijon. Montrealyje yra apie 4300 taxi ir dauguma jų nenori prisidėti prie Hoffos unijos.

PROFESORIAUS

PARUOSTI Kanados Taryba pasiūlė vyriausybei sudaryti fondą, iš kurio būtų duodamos profes

sūrai besiruošiantiems stipendijos. Iki 1970 m. Kanados un-tams reikės virš 16.000 naujų profesorių.

AUTOMOBILIŲ NUMERAI

QUEBECO PROV. 1963 m. turės išrašyti „La Belle Province“ — gražioji provincija — Quebecas. Tuo norima privilioti daugiau turistų. Iki šiol Quebeco prov. ant išduodamų automobiliams numerų nedėdavo karūnos, bet savo provincijos ženklą, vadinamą „fleur-de-lys“.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

KULTŪROS MINISTERIJA

siūloma įsteigti Kanadoje. Įvairius teatralų grupes, baletu b-ves, vietinės operos ir simfoniniai orkestrai esą reikalingi visus menų apjungiančio centro. Manoma, kad tas klausimas bus svarstomas ateinančioje parlamento sesijoje.

SPORTAS

LENGVOSIOS ATLETIKOS SEZONO Uždarymo VARŽYBOS

Rugsėjo 15 d. Clevelande rengiamos lengvosios atletikos sezono uždarymo varžybos ir, ta pačia proga, 4-tosios tarptautinės lengvosios atletikos rungtynės tarp Clevelando ir Toronto lengvatlečių dėl LVS Ramovės Clevelando skyriaus pereinamosios taurės, įsteigtos 1959 m.

Varžybos bus vykdomos vyru, moterų ir jaunių bei mergaičių A, B, C ir D. klasėse. Sezono uždarymo varžybose dalyvavimas yra atviras visiems lengvųjų sportininkams. Smulkesnės informacijos siunčiamos klubams. Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus ar pavieniai iki rugsėjo 8 d. Šiuo adresu: A. Bielskus, 1211 Carleton Rd., East Cleveland 12, Ohio.

Klubams nepriklauso sportininkai registruojasi ir informacijos gauna tiesiai pas rengėjus.

Numatoma įvesti Cross-Country

varžybas
Šį rudenį numatoma pirmą kartą įvesti į mūsų sportinę programą Cross-Country — lauko-miško bėgimo varžybas. Lengv. Atletikos komitetas šiuo reikalu išdirbs programą ir pateiks administraciniams organams vykdyti. SALFAS-gos Lengvosios Atletikos Komitetas

VYČIO ŽINIOS

Stalo teniso varžybose, kurios įvyksta kiekvienais metais Kanados parodos metu, šiuo dalyvavo 7 vyčiai. Kanados meisterysčiai laimėti daugiau galimybių turi jaunesnių klasių atstovai. Į Ontario rinktinę buvo įtraukti 3 vyčiai — Pr. Gvildys, S. Kasperavičiūtė ir E. Sabaliauskaitė. Po kontrolinių varžybų tik S. Kasperavičiūtė įvyksta į rinktinę. Stalo teniso varžybos įvyksta Kanados parodos Coliseum patalpose šį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį.

Lauko tenisininkai O. Rautins ir Pr. Gvildys dalyvavo Ročesteryje suruoštos SAL komandinės lauko teniso varžybose. Vyčiai įvykė Clevelando rinktinė, bet finale pralaimėjo Ročesteriui. Vyčiai atiteko antroji vieta.

Kanados lengv. atletikos pirmenybės, kurios įvyko Waterloo, Ont., dalyvavo vyčiai R. Renkauskaitė. Mergaitė iš klasės disko metime laimėjo 4-tą vietą su pasekme 86-0.

Mūsų reikėjams Alg. Baneliui ir S. Kasperavičiūtei nuoširdžiai dėkojame A. S.

Pavaduoja ketvertą

— Ar tamsta turi tik vieną sūnų?
— Taip, bet jis sukelia rūpesčių už keturis, mat, jis — sportininkas...

Vokietijoje darbai laukia darbininkų

(Atkelta iš 1 pusl.)

metus mažesnėse vietovėse už kv. metrą savininkai prašydavo 15 DM, tai dabar jie užgieda 50. Gi didmiesčiuose vien sklypas, jei dar kur iš viso galėtų jų surasti, kainuoja daugiau, negu namas, kurį norėtum savo šeimai statyti. Laimingas, kas 1952 m. turėjo pinigų naujam namui: tada didesniams namams užteko 50.000 DM, nūnai tokio paties namo statybai tenka išleisti 65.000 DM.

Bet kyla ir atlyginimai

Neteisinga būtų kalbėti vien apie kainų kilimą V. Vokietijoje nepaminint, kad tuo pačiu metu didėjo ir darbininkų, tarnautojų ir valdininkų algos. Visos tos dirbančiųjų klasės yra susiorganizavusios ir profesines sąjungas, per kurias kaip tik ir vyksta kova dėl socialinės dirbančiojo gerovės, pirmoji eilė dėl augstesnio atlyginimo, dėl trumpesnio darbo laiko, tobulesnio apdraudimo ligos bei nedarbo atveju ir k. Tuoju po valiutos reformos 1948 m., kai visas krašto ūkis sparciai suoliais emė atstatyti ir plėtotis, buvo išmūšusi valanda profesinėms dirbančiųjų organizacijoms įrodyti, ko jos iš tikro vertos. Šiandien jų nuveiktą darbą galima būtų kritikuoti daugelyje punktų, galima būtų nesunkiai nustatyti jų politinę spalvą, bet vis tiek reikia pripažinti, kad profesinių sąjungų spaudimo dėka tiek valdžios ištaigos, tiek privačios imonės turėjo sutrumpinti darbo laiką ir pritaikyti atlyginimą prie brangstantio pragyvenimo. Taip šiaandien jau 400.000 dirbančiųjų gali džiaugtis 40 val. savaitę, 4,5 milijonų dirba neil-

giau kaip 41-43 val. ir 8,5 mil. 44-45 val. O atlyginimų didėjimų iliustruoti imkime 4 asmenų šeimą. Jos vidutinės pajamos nuo 343 DM 1950 m. pakilo iki 879 DM 1962 m. kovo mėn. Arba dar kiti skaitmenys: fabriko darbininkas uždirba dabar vidutiniškai 151% daugiau, negu 1950 m.

Kova už pinigų vertę
Bet ką reiškia visi tie didesni uždarbiai, jei šiuo metu už tą pačią DM gali mažiau nusipirkti nei prieš 10 metų, jei, kitaip tariant, realus uždarbis pakilo ne 150%, o tik 85-95. Kaip tik tas markės atpigimas ir kelia rūpesčio netikėti eiliniams piliečiams, bet nemažai ir vyriausybei bei ją sudarančių partijų viršūnėms, o ypač kiui ir bankams, kuriuose taupytalai yra pasidėję senatvei milijardus DM. Federacinė ūkio ministerija neseniai paskelbė statistiką, pagal kurią pinigų vertė yra sumažėjusi ne vien V. Vokietijoje, bet ir kitose šalyse, kaip Olandija, Anglija, Norvegija, Švedija, Ispanija, Prancūzija. Tai reikštų, kad didesnė V. Europos dalis kovoja sunkią kovą, siekdama išlaikyti savo pinigų vertę. Tos kovos priemonės skirtingos pagal kraštą. Gi federacinės Vokietijos ūkio min. prof. L. Erhard, vadinamas „vokiečių ūkinio stebuklo“ — „deutsches Wirtschaftswunder“ tėvu“, šį pavasarį nepanikino ir pamokslininko rolių: savo tautiečiams jis patarė laikytis saiko ir nelaukti žmogaus išganymo medžiaginėje pasaulyje, t. y. krašto ūkio gerovėje.

Kova už pinigų vertę

Bet ką reiškia visi tie didesni uždarbiai, jei šiuo metu už tą pačią DM gali mažiau nusipirkti nei prieš 10 metų, jei, kitaip tariant, realus uždarbis pakilo ne 150%, o tik 85-95. Kaip tik tas markės atpigimas ir kelia rūpesčio netikėti eiliniams piliečiams, bet nemažai ir vyriausybei bei ją sudarančių partijų viršūnėms, o ypač kiui ir bankams, kuriuose taupytalai yra pasidėję senatvei milijardus DM. Federacinė ūkio ministerija neseniai paskelbė statistiką, pagal kurią pinigų vertė yra sumažėjusi ne vien V. Vokietijoje, bet ir kitose šalyse, kaip Olandija, Anglija, Norvegija, Švedija, Ispanija, Prancūzija. Tai reikštų, kad didesnė V. Europos dalis kovoja sunkią kovą, siekdama išlaikyti savo pinigų vertę. Tos kovos priemonės skirtingos pagal kraštą. Gi federacinės Vokietijos ūkio min. prof. L. Erhard, vadinamas „vokiečių ūkinio stebuklo“ — „deutsches Wirtschaftswunder“ tėvu“, šį pavasarį nepanikino ir pamokslininko rolių: savo tautiečiams jis patarė laikytis saiko ir nelaukti žmogaus išganymo medžiaginėje pasaulyje, t. y. krašto ūkio gerovėje.

Kios valtys geriausios?

Kiekviena medžiaga turi savo teigiamas ir neigiamas puses. Medinė valtys neskaista, bet sunku išlaikyti gerame stovėj. Vadinama „Fiberglass“ lengva ir užlaikyti, bet sunkiausia pataisyti. Ne mažą pasisekimą turi ir aliuminijos valtys dėl savo lengvumo ir nereikalauja ypatingos priežiūros. Svarbu valtys pastatymas, išbaigimas ir saugumas.

Saugumo reikalavimai

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

Ministerija reikalauja, kad valtys, neigėsnės kaip 18 pėdų, turėtų vieną patikrintą gelbėjimo liemenę kiekvienam asmeniui, du irklus, liuzid dilems, diles, sementu ar rankinį siurbį. Jei jų valtys turi viduje įrengtą motorą, gazo liną tanką arba virimo įrengimus, kur vartojamas skystas kuras, turi turėti gesintuvą.

Neskeptančios sėdynės — pagalvės nepatirtinos vartoti vaikams ir nemokantiems plaukti. Niekad nebandykite jų priristi ant nugaros, nes nelaimės atveju plaukiant pagalvė apvers žmogų veidu į vandenį. Taip pat vaikai ir nemokantieji plaukti turėtų visą laiką dėvėti liemenes, nes sunku numatyti, kada nelaimė gali atsitikti. Taip pat nepatartina mažoje valtje rodyti drąsą ir stovėti.

Laikotarpyje tarp saulės nusileidimo ir užtekėjimo privalomas yra šviesos. Motorų varomos valtys trumpesnės kaip 26 pėdos privalo turėti kom-

Valtininkai baudžiami kaip ir šoferiai

Mažų valčių savininkai atsakingi kaip ir laivų kapitonas

Sakoma, kad mažos valtys savininkas yra tiek pat atsakingas kiek ir didelio laivo kapitonas. Jie abu atsakingi už pastato tinkamumą ežere ar jūroje, už įgulos veiksmus, už gyvybes tų asmenų esančių ant laivo ar valtys borto ir už saugumą kitų pastatų.

1. Taip mažoje valtėje, taip didelio laivo valtėje yra kapitonas, kurio įsakymams turi kiti paklusti.

2. Saugumas yra pirmoje vietoje. Todėl reikia žinoti pagrindines atsargumo taisykles.

3. Privalo teikti pagalbą nelaimės atvejais.

Naujas įstatymo papildymas

Kaip nežinojamas įstatymų, taip ir nenusimanyamas pagrindinius laivinių nystės ir vandens sporto reikalavimus nėra pasiteisinimas.

1961 m. birželio 20 d. Kanados parlamentas priėmė priedėlį C-110 prie kriminalinio įstatymo rinkinio liečiančių mažų laivų nuostatus. Kanados laivinių įstatymų skyrius 226A nuostato baumes už nusikaltimus pavojingai vairuojant laivą ar valtį, už nesaugojimą asmenų kituose laiveliuose ar paplūdimiuose, už vilkima vandens sliužių sūtemų, už pagalbos neteikimą, už vedimą laivo ar valtys neblaivame stovyje ir kitus nusikaltimus.

Kodėl buvo papildytas Kanados kriminalinio įstatymų rinkinys? Todėl kad 1951 m. buvo 72.558 registruotų valčių ir laivų, daugiausia naudojamų pramogai, dabar jau yra apie 360.000. 1961 m. prigrė 1135 kanadiečiai, 1962 m. prigrė 4 ketvirtis nuskendo mažų valčių nelaimės.

Nuostatai valtimis

Vandens sporto, buriavimo ir motorvalčių sporto sąjungos, vasarnamių savininkai ir policijos pareigūnai emė reikalauti griežtesnių priemonių prieš pramotgalvius motorinių valčių vairuotojus ir nenusimanančius pramogautojus. Eismo ministerija nustatė mažesnes valtimis negu 16 pėdų ir turinčioms 10 arklų jėgų galines į motorą, privalomas lentes, kuriose nusakoma kokio galinumo turi būti tai valčiai motoras ir koks didžiausias leistinas pakrovimas: Tos lentes yra privalomos nuo 1962 m. liepos 1 d.

Atrodo, kad netolimoje ateityje visi pramoginių valčių vairuotojai turės laikyti atitinkamus egzaminus.

Nurodymai vandens sporto mėgėjams

Sia proga norėjau duoti paprasčiausių nurodymų vandens sporto mėgėjams, kurie naudoja prikabintus motorus.

Pirmas žingsnis yra pasirinkti sau tinkamą valtį, t. y. kokiam tikslui — žvejybai, vandens sliužių vilkimui ar vasarajimui. Pasirinkimui turės, žinoma, įtakos, kokiuose vandens telkiniuose plaukioji, t. y. upėse, mažose ežeruose ar atviruose vandens. Nuo to priklauso valtys liemens konstrukcija ir dydis. Toliau seka motoro pasirinkimas. 3, 5, 10 ir 15 arklų jėgų motorai vadinami „žvejybos motorais“ ir vartojami valtimis trumpesnėmis negu 14 pėdų. 22 arklų jėgų motorai gali būti vartojami žvejybai ir vandens sliužiu vilkti; 35-45 — mažesni sportininkai kreiseriams. Perkant motorą reikia nepamiršti pasirinkti ir propelerą, kuris tiktų pasirinktam motorui ir valtys formai. Gal nebologas patarimas būtų turėti du propelerius — vieną vartoti prie lengvo krovimo, antrą kai reikia naudoti daugiau jėgų, pvz. temptiant vandens slides.

Kios valtys geriausios?

Kiekviena medžiaga turi savo teigiamas ir neigiamas puses. Medinė valtys neskaista, bet sunku išlaikyti gerame stovėj. Vadinama „Fiberglass“ lengva ir užlaikyti, bet sunkiausia pataisyti. Ne mažą pasisekimą turi ir aliuminijos valtys dėl savo lengvumo ir nereikalauja ypatingos priežiūros. Svarbu valtys pastatymas, išbaigimas ir saugumas.

Saugumo reikalavimai

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

Ministerija reikalauja, kad valtys, neigėsnės kaip 18 pėdų, turėtų vieną patikrintą gelbėjimo liemenę kiekvienam asmeniui, du irklus, liuzid dilems, diles, sementu ar rankinį siurbį. Jei jų valtys turi viduje įrengtą motorą, gazo liną tanką arba virimo įrengimus, kur vartojamas skystas kuras, turi turėti gesintuvą.

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

Ministerija reikalauja, kad valtys, neigėsnės kaip 18 pėdų, turėtų vieną patikrintą gelbėjimo liemenę kiekvienam asmeniui, du irklus, liuzid dilems, diles, sementu ar rankinį siurbį. Jei jų valtys turi viduje įrengtą motorą, gazo liną tanką arba virimo įrengimus, kur vartojamas skystas kuras, turi turėti gesintuvą.

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

Ministerija reikalauja, kad valtys, neigėsnės kaip 18 pėdų, turėtų vieną patikrintą gelbėjimo liemenę kiekvienam asmeniui, du irklus, liuzid dilems, diles, sementu ar rankinį siurbį. Jei jų valtys turi viduje įrengtą motorą, gazo liną tanką arba virimo įrengimus, kur vartojamas skystas kuras, turi turėti gesintuvą.

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

Ministerija reikalauja, kad valtys, neigėsnės kaip 18 pėdų, turėtų vieną patikrintą gelbėjimo liemenę kiekvienam asmeniui, du irklus, liuzid dilems, diles, sementu ar rankinį siurbį. Jei jų valtys turi viduje įrengtą motorą, gazo liną tanką arba virimo įrengimus, kur vartojamas skystas kuras, turi turėti gesintuvą.

Nusipirkus valtį, turinčią 10 a.j. ar daugiau motorą, nepamirština užsiregistruoti muitinėje. Eismo ministerija pataria: 10 pėdų valčiai 2 asmenys, ne daugiau 410 svarų; 12 — 3 — 575; 14 — 4 — 740; 16 — 5 — 975.

VENUS

GELES VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuviams ir t. t. Pristatome ir namus. Kalbame lietuviškai. Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037 231 RONCESVALLES AVE.

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biiznių, farmų sklypų etc. Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

BABY POINT

\$2.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, kambarys rūšyje, platus įvažiavimas, gražūs dideli kambariai. 5% morkčius. Pilna kaina \$14.500.

RUNNYMEDE — BLOOR

\$3.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, šiuurkčių plytų namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, gražūs kambarys, garažas su platiu privačiu įvažiavimu, vienas atviras morkčius 10-čiai metų.

BERESFORD AVE. — BLOOR

\$4.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, didžiulis gražus kiemas, arti Bloor.

RUNNYMEDE — ANNETTE

\$3.500 įmokėti, 9 kambarių per du augstus, atskiras, mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas ir privatus įvažiavimas, didelis kiemas. Prašoma kaina \$16.800.

INDIAN RD. — BLOOR

\$4.000 įmokėti, 13 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 5 kambariai pirmame augšte, 3 vonios, 3 virtuvės, keturi garažai su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės.

SWANSEA

\$6.500 įmokėti, puikus 5 kambarių atskiras mūrinis bungalas, pusiau baigtas kambarys rūšyje, garažas su privačiu įvažiavimu, 16 metų augsta skola.

HIGH PARK BLVD. —

RONCESVALLES

PROGRESS Real Estate Ltd.**1064 Bloor St. W.****Tel. LE. 4-9286**

(prie Gladstone Ave.)

JANE — ANNETTE
\$1.500 imok., 6 kamb., rupių pl., labai švarus, mod. virt., naujas stogas, garažas. Vienas 10-čiai metų atviras morgičius. Prašo tik \$14.200.

ST. JOHNS RD. — JANE ST.
\$2.000 imok., 8 kamb., rupių pl., gražus bungalovas, 3 kamb. butas rūsėje, naujas alyva šild., garažas ir privatus morgičius. Vienas morgičius. Prašo \$15.700.

RUNNYMEDE — ANNETTE
\$3.000 imok., gražus, šviesių pl., atskiras, 9 kamb. namas, 3 mod. virtuvės, vand. alyva šild., šviesūs did. kamb., platus soninis įvaž., dvigub. garažas. Vienas morgičius balansui. Geras ir pigus parkinis.

BLOOR — DOVERCOURT
\$3.000 imok., 8 kamb., mūr., 3 virt., 2 vonios, geras planas, did. kamb., 2 garažai, idealus nuomavimui. Vienas morgičius. Vertas dėmesio.

BLOOR — BERESFORD
\$4.000 imok., 7 kamb., per du augstus, mūr., atskr., 2 virtuvės, 2 vonios, naujas alyva šild., soninis įvaž., garažas. Vertas rimto dėmesio, nes parduos labai pigiai. Paskambinkite.

INDIAN RD. — BLOOR
\$4.000 imok., už 10 kamb. originalu duplexas, did. kamb., atskiri įėjimai, pertvartas rūšys. Puiki vieta nuomavimui, arti Bloor. Vienas morgičius išnokinėjimui.

ANNETTE — HIGH PARK AVE.
\$4.000 imok., 9 kamb., mūr., atskr., gali būti 4 kamb. žemai padarius, mod. virt., garažas ir geras įvaž., namas arti kraut. ir susisiek. Vertas dėmesio.

JANE — ANNETTE
\$5.000 imok., 7 did. kamb., per du augstus, gerų pl., atskr., alyva šild., mod. virt., garažas ir geras įvaž., namas arti kraut. ir susisiek. Vertas dėmesio.

SUNNYSIDE
\$6.000 imok., prie St. Joseph ligoninės, 7 kamb., rupių pl., atskr., gražus ir švarus namas, tinka dviem šeimoms, vand. alyva šild., garažas.

PARKSIDE DR. — HIGH PARK BLVD.
\$8.000 imok., gražių pl., 9 metrų seimui, 8 kamb. duplexas, viskas moderniškai įrengta, gražus įvaž., privatus įvaž., garažas, vienas morgičius. Jums tikrai patiks.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 4-9286. Namų - RO. 6-0417**Wasaga Beach, Stayner, Collingwood**

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, fermų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdų ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Istaigos tel. Wasaga Beach 201

Taupyk ir skolinkis**Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"**

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius - 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydį.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektrinis valymas. Sutaupau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISU RUSIU AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS**Dundas Auto Body**

Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS**ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAI SOM SALDYTVUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO**LE. 2-7733**

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvius profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736 1/2 DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis**V.S.**

(buves Wally's) Naujas savininkas
726 Lansdowne Ave.
(Tarp Bloor ir Dupont)
garage Tel. LE. 3-0631

VISI MASINU REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIKAMI
PIGIAU LIETUVISKAME V.S. GARAGE. Sav. V. Strimaitis
Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: LE. 3-0631, namuose LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RUSIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Taip rašo žydai apie lietuvius

(Atkelta iš 2 psl.)

Drąsus gelbėtojai

Lietuvių tarpe buvo negailėtinų asmenų, bet buvo ir tokių, oanašų Dievo paveikslui, kaip

Ona Simaitė. Buvo kankintojų, vokiečių bendrininkų, skundėjų, ir

iš kitos pusės — žmonių, kurie rizikavo savo gyvybėmis, kad pa-

gelbėti žydams.

Drąsus vyras iš Vilniaus —

Juozas Stakauskas, suteikęs glo-

bą ir pastogę savo įstaigoje ke-

letui žydų, pabėgusių iš Vilniaus

geto. Jis slėpęs dvylika žydų ge-

rai užmaskuotame archyvo sky-

riuje. Jis buvęs archyvo direk-

torius. Apie savo paslėptuosius žy-

dus jis painformavęs du savo įs-

taigos tarnautojus, vienuolė se-

sėri Marija Mikulskytė ir buvusi

matematikos mokytoja Zemaitė.

Jie pagelbėję Stakauskui išlaikyti

tėn gyvenusius žydus. Dr. Mar-

kus Dworzecki, Vilniaus geto kro-

nikininkas, išsiskaičiuoja septyni-

lika lietuvių mokslininkų ir uni-

versitetų profesorius, kurie įvai-

riais būdais pagelbėjo žydams.

Lietuvių grupė, kuri tarpe bu-

vo buvęs žemės ūkio ministeris

Audėnas, vienas ginekologijos

profesorius, buvęs "Lietuvos Ži-

nių" redaktorius ir du mokytojai,

tiesiog išsivyspializavę slėpti žy-

dus, o ypač žydų vaikus.

Dažnu atveju reikėjo bendru,

kelių šeimų pastangų išgelbėti

vienam žydui ar žydų šeimai.

Prof. Movshovitch, gerai žinomas

Vilniaus botanikas, radęs sau

slėptuvę staliaus namuose, po to

buves perkeltas į geografo Bieli-

ko butą, iš ten priverstas bėgti į

prof. asistentės O. Nekrašovnos

butą, iš kurio pabėgęs išsiskod-

mas pro langą, slapstėsis ketvir-

toje vietoje.

Žydų mistiku specialistas stud.

Julius Jankauskas, kuris draugu-

savo kolegomis 20 šautuvų ir vie-

nų kulkosvaidi.

Vilniaus darbo įstaigos tarnau-

tojas Rutkavskas priėmęs ir pa-

siuntęs 150 žydų darbams į Vo-

kietiją, paripindamas jiems pa-

dirbtus neįvairius dokumentus.

Be to, jis slėpęs vieną žydų mer-

gaite savo namuose. Kitai žydai

tėi jis davęs savo dukters doku-

mentus, kuri buvo vokiečių prie-

vartai išsiųsti darbams į Vokie-

tiją.

"Yra tikra, kad lietuviai mums

pagelbėjo", — pastebėjo žymus

Vilniaus žydų kalbininkas Zelig

Kalmanovič: "Jie slapta pirkda-

vo maistą ir slapta mums pardu-

davo. (Už tokį nusikaltimą buvo

numatyta mirties bausmė). Mūsų

padėka jiems. Daugelio žmonių

simpatija ir užuojauta mums bu-

vo didelė pagunda. Mes turime

būti jiems už tai dėkingi". Kai ku-

rie krikščionys, Kalmanovičiaus

"virtinimu, nuėjo dar toliau. "Ma-

čiau laisvą vieną žydų mergai-

tės, kuria slėpė lietuvius ūkinin-

kas... tokiu būdu šimtas žydų

pavyko išsivyspializavę. Kunigai

ir ūkininkai yra žmonės, kurie mo-

ka slėpti".

Dar prieš savo mirtį koncentra-

cijos stovykloje Kalmanovičius

pastebėjęs: "Žmogus vistiek yra

geresnis, negu aplamai yra pri-

imta manyti. Krikščionė moteris,

kuri slapta parduoda savo pre-

kes turgyje žydų moteriai pigiau,

yra gera. Arba moteris, sutinkan-

ti žydus gatvėje ir raginanti ne-

prarasti tikėjimą..."

Tadas buvęs senas neturtingas

lietuvius ūkininkas. Jo pirkia sto-

vėjus pamiškėje, kuri buvo pri-

dildyta žydų "svėciais". Jis ir jo

žmona Barbora ilgai keliaudavo

apylinkėse įsiekdami maisto

tiems, kuriuos jie slėpė. Jie visi-

škai neėmė atlyginimo ir netroško

jokios garbės už savo gerą darbą.

W. A. LENCKI,

B.A., LL.B.

TEISININKAS — NOTARAS**ADVOKATAS — NOTARAS****100 ADELAIDE ST. W.**

Roca 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

International**Driving School****WALDI****859 COLLEGE ST.**

Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, au-

tomatinėmis transmisijomis ir

Volkswagenais.

1 val. važinėjimo ir teorijos pa-

mokos nemokamai.

PIJANINŲ**TECHNIKAS**

A. BRICKUS atlieka įvairius pija-

ninų remonto darbus ir sustygi-

mus. Perka ir parduoda naudotus

pijaninus. Telefonas LE. 7-3782.

"Aš nelaikau jūsų už pinigų",

paaiškino Tadas; "aš noriu jums

irodyti, kad nevisi lietuviai yra

kaip Klimaitis".

Bažnytinės vyriausybės

pastangos

Lietuvių bažnytinės vyriausybės

nusistatymas žydų atžvilgiu

įvairavo pagal atskiras vietas.

Vilniuje, praėjus karo frontams,

naciai spaudė bažnytinę vyriausybę

paskelbti ganytojinį laisvą,

pasmerkiant komunistus ir žy-

dus. Bažnytinė vyriausybė savo

laisvą pasmerkė komunistams, bet

apie žydus visiška nežiūrėjo.

Šis nutylėjimas, Onos Simaitės

nuomone, jau savaime buvo didelis

drąsos parodymas. Vilniaus

vyskupas M. Reinsys tiesiogiai nu-

rodė savo ganimiesiems gelbėti

bei padėti žydams visais galimais

būdais. Jis atsisakė palaikyti

lietuvių karių dalinį, vykstantį į

frontą, anksčiau dalyvavusį žydų

pogrome.

Prel. M. Krupavičius, krikščio-

nių demokratų partijos vadys, ir

buvęs žemės ūkio ministeris ne-

priklausomajam Lietuvoje, žydų

naikinimo reikalu įteikė vokiečių

vadovybei griežtą protestą. Jis

buves išstremtas ir nusistatęs į pri-

verčiomojo darbo stovyklą.

Keletas Vilniaus kunigų per

namokslus perspėjo savo parapji-

ečius nesisavinti žydų turto ir

nelieti nekaltu krauju. Dažnu at-

veju tie kunigai buvę baudžiami

ar siunčiami į kitas vietas.

Kunigas, pakrikštijęs 17 metu

žydų mergaitę ir kitais būdais jai

pagelbėjęs, buvo viešai teisiamas,

gestapo smarkiai sumuštas ir nu-

teistas ligi gyvos galvos priverčia-

mu darbu stovykloje.

Tėvas Lipniūnas (autorius rašo

Lipniūnas) viešai pasmerkęs tuos,

kurie prisidėjo prie žydų mušimo.

Jis buvęs gestapo suimtas ir iš-

vežtas.

200 Viduklės žydų buvę suva-

rtyti su naikintuvu į vietinę sinag-

ogą. Vietinis kunigas Jonas su-

gebėjęs 30 žydų vaikų išvesti iš

sinagogos. Jis paslėpęs vaikus

bažnyčioje. Skundikas pranešęs

apie tai vokiečiams, kurie skubė-

ję atsitiinti savo grobį. Kunigas pa-

stojoje jiems kelią, sakydamas:

"Jei jūs žudysite vaikus, pirmiau

tursitė mane nužudyti". Vokie-

čiai taip ir padarė; pirmiau nužy-

dė kunigą, o paskiau 30 vaikų.

Poetas kunigas Vaitkus (auto-

rius rašo Vaitchkus), žydų rašyto-

jo Balosherio draugas Kaune, pa-

krikštijęs keletą žydų mergaičių,

tikėdamas išgelbėti jų gyvybę.

Tėvas Dambrauskas iš Alsėdžių

išsautojo žydų Torah pergamenus

iki išlaisvinimo. Iš sakyklos

jis nepaprastai griežtai pasmer-

kęs tuos, kurie naikinę žydus ar

saviniois jų turą, atsisakydamas

tokiems atleisti nuodėmės. Jis

siuntęs didelius kiekius maisto

žydams, pasislėpusiems pas apy-

linkės ūkininkus. Vokiečiai jį su-

seke ir nusiuntė į Kalvarijos vie-

nuolyną.

Paruošė J. G.

TORONTO Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

Susitelkime ir maldos lenkiam galvas a.a. didžiajam kankiniui švento atminimo arkivyskui Teofilui Matulionui. Jo pirmųjų amžių krikščionių augščiau idealizmu ir nuosirdžiausia tautine dvasia spindinti asmenybė Lietuvos vaikams amžinai liks moraline stiprybe, ir jėga į galutinę gerio ir tiesos pergalę. Už didžiojo arkivyskupo vėle parapijos bažnyčioje pamaldos bus sekmdienį, rugsėjo 9 d., 11 val.

Sveikiname Kanados Lietuvių Dieną Windsore. Kasmetinis Kanados lietuvių saskrydis tebūnie lietuviško gajumo ir ištvermingumo ženklų lietuvių išsivystymui. Skatiname galimai daugiau torontiečių lietuvių vyk- ti į šią šventę!

Ilgąjį savaitgalį Springhurst- te pamaldos įprasta tvarka: 9 ir 11 val.

Praejusį sekmadienį parapijos bažnyčioje 11 val. pamaldas laikė ir pamokslą pasakė prieš pusantūrą metų Romoje įšventintas kun. Audrys Bačkis, diplomatus ir visuomenininkus Bačkų sūnus. Romoje jis studijavo bažnytinę teisę ir rengiasi Vatikano diplomatinei tarnybai. Kun. A. Bačkis iš Lietuvos išvyko turėdamas vienerius metus amžius; puikiai moka lietuvių kalbą ir gerai orientuojasi tėvynės problemose.

Yra vyresnio amžiaus lietuvių, kurių dokumentuose dėl įvairių priežasčių netaisyklingai užrašytas amžius. Klebonui pavyko su- eiti į kontaktą su atitinkamomis provincijos įstaigomis, kurios pažadėjo pagelbėti nustatyti tikslų amžių. Šis reikalas lietuvių tik senatvės pensijų klausimą. Suintere- resuoti pensijų reikalu gali kreip- tis į kleboniją.

Pakrikštyta Ramona Ona Kinderytė.

Katalikų mokyklos — "sepa- rate schools" nėra privačios mo- kyklos. Pagal įstatymą, nuo 1863 m. jos Ontario prov. įeina į vie- šąją švietimo sistemą, priklauso nuo provincinės švietimo ministe- rijos ir pr. m-lros gauna valdžios paramą. Jos nėra parapišės mo- kyklos. Katalikai mokesčių mo- kėtojai gali mokėti švietimo mo- kesčius katalikų pr. m-lų vadybai arba viešųjų. Pastaraisiais 3 me- tais Toronto mokyklai katalikų pr. m-loms, imant vidurkį, buvo mažesni nei viešosios. Ontario prov. dvigubą švietimo mokesčių nereikia mokėti. Katalikų pr. mo- kyklų tik pirmieji 8 skyriai gali būti išlaikomi mokesčių sumomis; 9 ir 10 skyriai gali gauti tik pri- puolamą paramą iš valdžios ar kitų šaltinių. Katalikų gimnazij- jos negali naudotis mokesčiais ir negauna jokios valdinės paramos. Jos statomos ir išlaikomos priva- čių žmonių, parapijų, vyskupijų ir vienuolių lėšomis.

Katalikų m-lų mokinių skai- čius auga sparčiau už mokesčius. 1940-1961 m. laikotarpyje moki- nių skaičius padidėjo 281,9%. o mokesčiai pagausėjo 269,9%. Tuo tarpu viešosios mokyklose tame pačiame laikotarpyje mokinių skaičius padidėjo 190,3%. o mo- kesčiai — 335,9%. 1970 m. mo- kinių skaičius Toronto katal. mo- kyklose pasiekė 100.000. Tam jau ruošiamasi. Atsiranda daug gali- mybių naujiems mokytojams. Vienuoliai-ės sudaro tik 15%. Kasmet reikės 10 naujų vedėjų vienuolių. Norintiems būti mo- kytojais patartina brošiūra "Car- eers in Catholic Teaching", gau- nama 477 Jarvis St., Toronto.

Mokyt. Sukys, prieš metus at- vykęs iš Britanijos, moko švietim- kalbų vienoj Niagaros pusiasalio gimnazijoje. Aplankė savo bičiul- ius Toronto.

F. Jonynas, "Europos" restora- no Queen g. savininkas, skelbia- si išnuomojantis restoraną; jo atosto- gos dar nepasibaigė — uždarytas.

Prisikėlimo parapijos žinios

Dalinamės dideliu skausmu, netekę Lietuvos kankinio a.a. J.E. arkivyskupo T. Matulionio. Šį sek- mdienį 11 val. Mišios už jo vėle.

Tradicinė maldininkų kelio- nė į Midlando šventovę bus sek- mdienį, rugsėjo 16 d. Jei reikės, bus samdomi autobusai.

Kviečiame visus Dievo ap- dovanotus balsais ir klausia prisidėti prie parapijos choro. Šiame sezone, švenčiant parapijos 10 m. sukaktį, choro laukia ypač gra- zus bažnytinis ir pasaulietinis muzikos kūrinių repertuaras. Pir- moji choro repeticija — rugsėjo 5 d., trečiadienį, 7.30 val. v. mu- zikos studijoje. Kviečiame anksty- vesnius ir naujus choristus gau- siai susirinkti.

Ateinančią gavėnią, parapi- jos 10-čio proga, bus pravestos tri- jų savaitės misijos.

Nupirkus aplinkines nuosa- vybes ir praplėtus parapijos skly- pą, ruošiamasi tęsti numatytą sta- tybą — klebonijos ir vienuolyno. Šiuo laiku aiškinamasi svarbus klausimas: ar apsiriboti vien tik parapijos raštinių ir kunigų gyve- namųjų patalpų statyba, ar ją praplėsti tiek, kad joje tilptų: ko- operat. bankas, biblioteka, kele- ta kambarių organizacijų posė- džiams, sueigoms ir pan., vaiku- čių globojimo kambarys, kada tē- vai dalyvaus pamaldose ar salės parengimuose ir nauja salukė, talpinanti apie 250 žmonių, susi- rinkimams, parodomis ir t.t. Si sa- liukė galėtų būti naudojama ben- drai su dabartine sale bingams ir kitoms parengimams arba visai nuo jos nepriklausomai. Yra aiš- ku, kad čia suminėtoms patalpoms parapijos ir kolonijos veiklai yra būtina reikalingos, tačiau plates- nės statyba žymiai pakeltų staty- bos išlaidas.

Šį ketvirtadienį, rugp. 30 d., 7.30 val. v., parapijos kavinėje (jėjimas iš kiemo pusės) šaukia- mas Prisikėlimo parapijos koope- racinio banko iniciatorių susirin- kimas. Bus renkama banko valdy- ba ir kiti jo organai. Visi, kurie pasirašė po prašymu "čarteriui" gauti ir visi, kurie dalyvavo ban- ko steigiamajame susirinkime bei visi, kurie šio banko steigimo minčiai yra pritarę, kviečiami da- lyvauti.

Šeštadieninė liet. mokykla po vasaros atostogų mokslo metus pradeda rugsėjo 15 d. Mokyklos tėvų susirinkimas įvyks po savęs- tės pradžios mokslo, rugsėjo 23 d., sekmadienį.

Paruošti šeštadienį mokyklai nau- jų mokytojų rugsėjo mėn. Toron- te numatomi pedagoginiai kursai. Tikimasi, kad į juos įsijungs de- šimtą skyrių baigę liet. jaunuoi- liai-ės. Kursams vadovauti suti- ko pedagogas mokyt. Antanas Rinkūnas.

Svečiai "T2" redakcijoje

Inž. P. Jaudegis iš Omahos, Nebr., aplankęs savo gimines — J. Piktšilingių šeimą — užsuko ir į "T2". Ta proga užsisakė laik- raštį.

Ged. Kijauskas, SJ, ką tik bai- gęs savo teologines studijas Bel- gijoje, viešėjo pas P. Petrauskus. P. Petrauskienė yra jo sesuo. Ap- lankė Toronto lietuvių parapijas ir domėjosi "T2" darbu. Išvyko į Čikagą, kur, atrodo, teks dirbti mokytoju naujiems mokytojams. Vienuoliai-ės sudaro tik 15%.

Kun. B. Gauronskas, New Bri- tain, Conn., liet. par. klebonas, "T2" skaitytojas ir bičiulis, žy- mus visuomenės veikėjas ir liet. spaudos rėmėjas, drauge su kun. Alb. Jankausku iš Worcesterio, aplankė plačią Kanados dalį. Bu- vo sustoję Toronto, kur susipaži- no su lietuvių institucijomis.

T. dr. V. Gidžiūnas, "Sv. Pran- ciškaus Varpelio" red., praleidęs savaitę atostogų N. Wasagoje, grį- žo Niujorkan. Gavėnios metu Pri- sikėlimo parapijoj sutiko vesti 3 savaitės misijas. Lankėsi ir "T2" redakcijoje.

A. + A.

MARTAI JANIELIONIENI mirus Lietuvoje, jos sūnų Kazį Janeliūna su šeima ir artimaisiais nuosirdžiai užjaučia:

A. Grigas
A. Telyčėnas
I. Krasauskas

A. + A.

PETRUI STANKUI mirus Sibire, jo broliui Antanui ir šeimai

reiskiamė nuosirdžiausią užuojautą —
Kanapų šeima

A. + A.

PETRUI STANKUI mirus Sibire, jo broliui Antanui ir šeimai

reiskiamė nuosirdžiausią užuojautą —
Kanapų šeima

A. + A.

PETRUI STANKUI mirus Sibire, jo broliui Antanui ir šeimai

reiskiamė nuosirdžiausią užuojautą —
Kanapų šeima

A. + A.

PETRUI STANKUI mirus Sibire, jo broliui Antanui ir šeimai

reiskiamė nuosirdžiausią užuojautą —
Kanapų šeima

Windsoro lietuvių tautinių šokių grupė rengiasi IX Lietuvių Dienai

VISI Į LIETUVIŲ DIENĄ WINDSORE!

Toronto LB apyl. v-ba kviečia ir skatina visus Toronto lietuvius gausiai dalyvauti IX Kanados Lie- tuvių Dienoje Windsore. Tai bus Kanados ir JAV lietuvių susiarti- nimo šventė.

Vykstantieji savo automobiliu- prasmi pranešti — paskambinti į "Dainos" krautuvę 974 College St. tel. LE. 4-1274, kiek galėtų paimti keleivių, o neturintieji au- tomobilių ir norintieji važiuoti — registruojasi ten pat.

Iki pasimatymo Windsore!
LB Toronto apyl. v-ba

IX Liet. Dienos programa

Šeštad., rugsėjo 1 d.: 1 val. p.p. dailės parodos atidarymas Cleary auditorijos galerijoje, 201 River- side Dr. W.; 2 v. p.p. sporto šven- tės atidarymas Jackson Park; 6 v. v. — balius Cleary auditorijoje. Sekmdienį, rugsėjo 2 d.: 12.15 val. p.p. vaikinų užėjimas prie paminklo žuvusiems, Giles Blvd. ir Ouellette gt. kampas; 12.45 val. pamaldos St. Claire bažn.; 1 v. p.p. evang. pamaldos First Lu- theran Church, Victoria ir Giles Blvd.; 6.30 val. p.p. koncertas Cleary auditorijoje.

Informacijos būstinės tel.: CL. 2-8311, CL. 6-8598, CL. 3-3406. Rengimo komitetas atspausdi- no šventės programą su planu, ku- ri bus gaunama kiekvienoje pa- rengimų vietoje.

Lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas

Ivyksta rugsėjo 1-3 d. prie Lake Simcoe, Orchard Lodge, Keswick. Ont. Rugsėjo 2 d., sekmadienį, 11 val., Orchard Lodge salėje bus pamaldos, kurias atliks kunigai — dr. A. Jurėnas iš Bostono ir kun. P. Dikys iš Čikagos. 8 val. v. toje pat salėje įvyks pobūvis. Ma- loniai prašome dalyvauti pamal- dose ir pobūvyje.

Numatyta vykti priv. automo- biliais. Norintieji vykti, bet netur- i savo susisiekimo priemonių, prašomi kreiptis į tarybos pirm. B. Buntiną nuo 7 val. vak. tel. RO. 9-0688. Numatoma išvykti 9 val. ryto nuo Išganytojo bažnyčios Bloor St. ir Indian Rd. kampo To- ronte. Kaip pasiekti Orchard Lodge, bus paaiškinta prieš iš- vykstant.

Parap. taryba

Dr. J. Sungaila šią savaitę daly- vauja tarpt. radijologų kongrese Montrealyje. Jis yra šv. Mykolo universitetinės ligoninės radijo- logas.

R. Aleksaitė, Manglicai ir dr. J. Matulionytė rugsėjo pradžioje rengiasi Europon. "Sabena" b-vės lėktuvais aplankys Britaniją, Ita- liją, Prancūziją. Kelionėje ketina išbūti apie 3 savaites.

A.a. Uršulė Karkienė, J. Kar- kos, "T2" bendradarbio, motina, 82 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 12 d. Lietuvis ir palaidota Troškū- nuose rugp. 15 d. Mielajam ben- dradarbiui nuosirdi užuojauta.

"MAIRONINĖJE SKAUTU STO- VYKLOJE" — "T2" 34 nr. tarp kita ko pasakyta, jog skautams davusius įžodį, tėvynės mazgelį užrišo S. E. Rei- nekis, turi būti S. E. Reikenis.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIS

• Įvairūs dažymai
• Natūralaus medžio išbaigimas
• Popieravimas ir t.t.
Skambinti:
KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir ap- traukiami seni pigia kaina. P. Lu- bys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turas ap- draustas. Vážuojam kas savaitę į Montreal, London, Windsor, Hamil- ton, North Bay, Sudburi ir kitur.
30 NEWSON ST. TORONTO
TEL. 2-9347

Plaukia padėkos Kanados premjerui

KLB Krašto Valdyba pasiuntė min. pirm. J. Diefenbakeriui padėką ir kviečia visas KLB apylinkes tai padaryti

Rugpjūčio 21 d. pirmą kartą po atostogų susirinkus krašto val- dybai, pirm. St. Kęsgaila pasvei- kino visus įgavus naujų jėgų ateities darbams ir painformavo apie atostogų metu padarytus žy- gius: KLB Krašto Tarybos sesi- jos šaukima Otavoje rugsėjo 15 — 16 d. (nepatenkintų vieta at- sirado vienas, nepatenkintų lai- ku irgi vienas), II kultūros kon- gresas ir kt. mažesnius dalykus.

Plačiau sustota ties Lietuvių Diena Windsore. Į ją iš kr. val- dybos vyksta: pirm. St. Kęsgaila, sekr. dr. P. Lukoševičius, ižd. Pr. Rudinskis ir J. Kardelis. La- bai apgailestauta, kad evangeli- kai išsiskyrė iš bendros šventės ir tomis pat dienomis, rugsėjo 1-3, ruošia prie Simce jaunimo suvažiavimą, o taipgi ir Amerikos inžinieriai suvažiavimą Detroito, kai Kanada visada bando suderin- ti svarbesnius suvažiavimus, kad jie nesutiktų ir tas pačias die- nas.

Kanados Fondo (geležinio) sta- tusas paruoštas trijų asmenų ko- misijos — Ignaičio, Januškos ir Jakubicko — priimtas ir patie- kiamas KLB Kr. Tarybos nariams susipažinti, kad lengviau būtų jis Tarybos suvažiavime priimti.

Toronto lietuviai jau pradėjo siųsti padėkos laiškus premjerui J. G. Diefenbakeriui už pilną Lie- tuvos gen. konsulato pripažinimą. Svarbu, kad jų būtų kuo daugiau. Gairių būtų pasinaudoti pvz. kad ir šiuo tekstu:

Toronto lietuviai jau pradėjo siųsti padėkos laiškus premjerui J. G. Diefenbakeriui už pilną Lie- tuvos gen. konsulato pripažinimą. Svarbu, kad jų būtų kuo daugiau. Gairių būtų pasinaudoti pvz. kad ir šiuo tekstu:

To The Right Honorable
J. G. Diefenbaker, Prime Minister
of Canada, Ottawa
August 31, 1962

Dear Sir:
The Lithuanian papers have an- nounced that Your Government has granted full status to the Consulate General of Lithuania in Canada.
This is a courageous and just step, which will be never forgotten by all free nations, particularly by those still suffering under Soviet yoke.
I thank you sincerely for this im- portant gesture and hope you will be successful at the United Nations with Your resolution of the selfdetermina- tion for East Europe nations actually kept under Soviet domination.
Very respectfully Yours,
(parašas, adresas)

Pr. Alšėnas, neseniai parašęs JAV Atstovų rūmų daugumos dem. pirm. John W. McCormack laiška Lietuvos laisvės rezoliucij- reikali, gavo atsakymą, kuriame E. T. Kinnaly, administrative as- sistant, rašo: "Jūsų laiškas gaus- tas. Patikrinus Committee on For- eign Affairs sekretoriato, sužino- ta, kad jūsų laisvės rezoliucijos re- zoliucijos šiuo metu komiteto yra svarstomos ir aptariamos".

Rūkalų ir dovano krautuvei reikalinga mergaitė ar jaunesnis amžiaus moteris pastoviam laikui. Patyrimas nereikalin- gas. Darbo valandos pagal susitarimą. 1615 Weston Rd. Tel. CH. 1-7383.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — už \$3.09
— 200 štukų —

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsukite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūšinsime jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramu- nėlės, zubarolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA D'FN'Į NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944

MARGIS DRUG STORE
Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora
— specialiai nuolaida — 2 poros už \$1.00

ORCHARD LODGE LAKE SIMCOE, ORCHARD BEACH
Gražiausia vieta vasaroti ir savaitgių praleidimui. Kambariai ir ka- bins su visais patogumais. Salė su likeriu leidimu, nuomojama įvairiems pobūviams. Dėl platesnių informacijų kreiptis:
405 Lakeshore Rd., Keswick, Ont. Tel. GR. 6-4053 arba Toronte LE. 3-8733
Savininkai: J. Zavys ir J. Baronaitis

„The Times“
12 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9347
I. BERZINSKAS
Užsakymai: priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

Sv. Karimiero parapijos gegu- žinė praėjo su dideliu pasiseki- mu. Gražioje "Palangos" vasar- vietėje suvažiavo didelis skaičius montrealiečių.

Viešnia sol. Iz. Motekaitienė montrealiečius maloniai nustebi- no savo giedojimu šv. Mišių metu ir visus maldingai nuteikė. Ji su sūnum viešėjo pas J. Blaudziū- nus ir savo atostogas praleido "Palangos" vasarvietėje.

P. Girdauskų jubilėjus. — Vi- si Montrealyje pažįsta didelę ir darbščią visuomenininkę P. Gir- dauskienę, įvairių parengimų va-

doję ir sumanią šeimininę, ilga- metę šv. Onos dr-jos pirmininę. Rugsėjo 15 d. sueina 50 metų, kai p. Girdauskai yra vedę. Tos su- kaktuvės bus paminėtos tinkamo- mis iškilmėmis. Rugsėjo 15 d., šeštadienį, šv. Kazimiero bažny- čioje bus iškilmingas pamaldos, o po to bažnyčios svetainėje — vai- šės. Bilietai į tas iškilmes jau pla- tinami.

Dr. A. Popieraitis, prieš dvejus rietus baigęs McGill medicinos fa- kultetą, išlaikė federacinės gydy- tojų organizacijos reikalaujamus egzaminus. Be to, yra išlaikęs ir JAV egzaminus. Dabar dr. A. Pō- pieraitis ruošiasi chirurgo specia- lybei.

Inž. Eugenijui Dainiui ir p. A. Stirbytei buvo sukurta priešves- tūvinė staigmena.

Vilniečiai Kanadoj yra gražiai išplėte savo veiklą. Turi skyrius Toronte, St. Catharines, Londone. Galėtų būti skyriai Hamiltone ir Montrealyje, bet ikišiol jie dar neįsteigti, nors vilniečių ten yra.

A. Trakinskas, tarnavęs Imperi- al Bank of Canada, perkeltas skyriaus vedėju pareigoms į Kali- forniją. Jam buvo sukurta iš- leistuvės.

Lietuvių studentų žinios

BAIGUSIEJI GIMNAZIJAS, t.v. 13 skyrių, bent 70% vidurkį iš 9 daly- kų, kviečiami paduoti premijoms tau- ti prašymus Studentams Remti Būre- liu valdybai — 403 Durie St., Toronte 9, Ont. — iki rugsėjo 1 d. Taipgi ir studentai, praėjusi pavasarį perėję į augsesni kursą su I ar II rūšies hon- oru, kviečiami kreiptis tuo pačiu ad- resu. Jau gauti 5 studentų prašymai.

I STUDENTU ATEITININKU sto- vėklą Dainavoj prie Detroito iš To- ronto išvyko keletas studentų. Stovk- la pasidėjo rugp. 25 d. ir truks dvi savaites. Priimami ir neateitininkai. Mokestis — \$50 savaitė.

STUDENTU SUVAŽIAVIMAS WINDSORE.—Rugsėjo 1-3 d. Wind- sore įvyksta Kanados — JAV stu- dentų suvažiavimo programa: Šeštadienį, rugsėjo 1 d. — 9 val. ry- to registracija Norton Palmer Hotel, 130 Park St. W.; 4 val. p.p. susipaži- nimo arbatėlė Norton Palmer viešbuty; 6.30 val. vak. balius-šokiai Cleary au- ditorijoje, 201 Riverside Dr. W.

Sekmdienį, rugsėjo 2 d. — 1.30 val. p.p. paskaita dr. Kaupo, Norton Pal- mer viešbutyje atskiroje salėje.

Vėliau studentai įsijungia į bendra- ją IX Kanados Lietuvių Dienos progra- mą. Stud. organizac. k-tas

SKAUTU AKADEMIKU STOVYK- LA. — Nuo rugsėjo 1 iki 9 d. Aka- deminis Skautų Sąjūdis ruošia vasaros stovyklą United Church Camp, Mor- path, Ont., 75 mylios į rytus nuo Wind- soro. Savaitėi mokesis \$28. Registraci- jos mokesis \$2. Norinčius vykti į sto- vyklą prašome registruotis Toronte pas

ARAS BALSYS baigė Toronto šv. Mykolo kolegijos mokyklą 13 skyrių labai gerais pažymiais; iš 6 dalykų ga- vo I laipsnio pažymius. Jo nuotrauk- a įdėta "The Canadian Register" savai- račio rugp. 25 d. laidoj kartu su ki- tais 11 mokinių. Studijuos medicina Toronto un-te.

Mes draudžiame

Nuo gaisro ir nelaimingų atsitiki- mų namus, baldus, mašinas. Dirba- me Royal Insurance Co. Ltd., kuri yra viena iš Royal Globe draudimo kompanijų grupės. Tai yra viena iš didžiausių pasaulyje draudimo ben- rovių. Neperesnai nupirkusi West- ern-British America Group už \$43. 000.000 ir London & Lancashire Group už \$100.000.000.

P. ADAMONIS, RA. 2-2472

UNIVERSITY OF TORONTO
Royal Conservatory of Music
Boyd Neel, Dean

SCHOOL OF MUSIC • Ettore Mazzoleni, Principals
RUDENS SEZONAS
PRADEDMAS RUGSEJO 4 DIENA

PIANINAS • VARGONAI • DAINAVIMAS • KALBEJIMO MENAS • TEORIJA • OPERA • ORKESTRO INSTRUMENTAI
SPECIALUS KURSAS TALENTINGIEMS STUDENTAMS

KONSERVATORIJOS SKYRIAI VISAME MIESTE

Dėl pilnų informacijų kreiptis:
Registrar, 135 College Street (main building) — 368-2655
ar Supervisor of Branches, 460 Avenue Road — WA. 1-8958

Taupyk ir skolinkis savo KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.
BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų pa- capijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun; pirma- dieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX); trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIŠ kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2654
Vakaraš — HU. 9-1343.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeni- u alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Ameriką. Prašoma kaina \$36.000.

SUNNYSIDE — HIGH PARK. 11 kambarių, atskiras plytų namas, vande- niu alyva šildomas, moderniška įrengtas, atskiras butas 4 kambarių I-me aušte. Didelis sklypas, garažas. Prašoma kaina \$23.000.

RUSKOLME — DUNDAS. \$15.500 pilna kaina. 8 kambariai per 3 augstus, gražiai įrengtas, geras nuomavimui, arti susisiekimo ir krautuvės. Įmokėti apie \$2.500. Vienas morkiečių balansas.

JANE — ANNETTE. \$17.000 pilna kaina. Atskiras, ranylėtų plytų namas. 6 kambariai ir saulės kambarys. Garažas.

DU KIAL. \$18.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie \$6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su